

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาเกมการศึกษา ร่วมกับการสอนแบบ โฟนิคส์ เพื่อส่งเสริม การอ่านออกเสียงสัทอักษรจีน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรสถานศึกษา สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน)
2. เกมการศึกษา
3. การสอนแบบโฟนิคส์
4. การอ่านออกเสียง
5. เจตคติ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรสถานศึกษา สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน)

โรงเรียนขลุ่ยระนาดวิทยาคม จังหวัดจันทบุรี ได้กำหนดหลักสูตรสถานศึกษาในวิชาภาษาจีน โดยกำหนดให้อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อให้สอดคล้องตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรดังกล่าวมีรายละเอียดเกี่ยวกับ ความสำคัญของภาษาจีน วัตถุประสงค์ภาษาจีน ผลลัพธ์ที่ควรเกิดจากการเรียนรู้ ฯลฯ ดังที่นำเสนอ

ความสำคัญของภาษาจีน

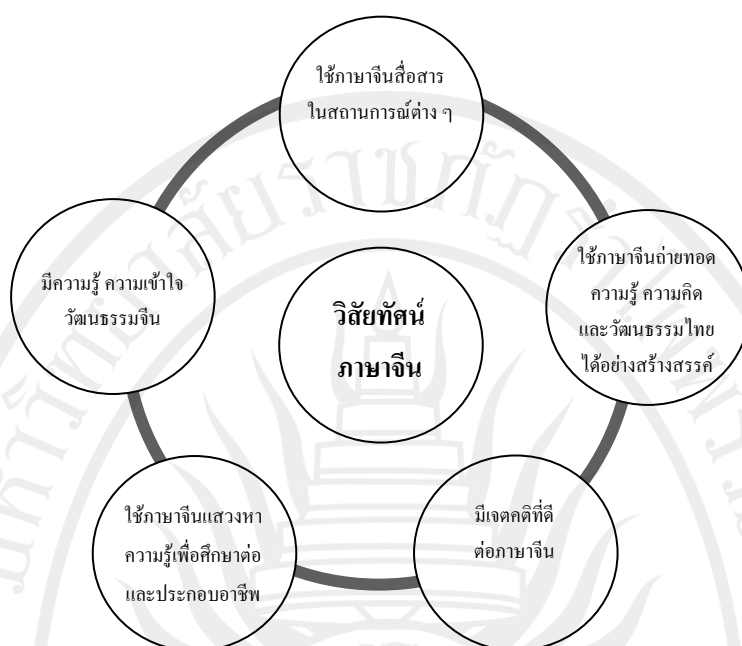
กระทรวงศึกษาธิการ (2556 : 1 - 12) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการเรียนภาษาจีน คือ การสร้างศักยภาพในการใช้ภาษาจีนเพื่อสื่อสารกับชาวจีนหรือผู้คนที่ใช้ภาษาจีน ด้วยวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น การทำธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ การศึกษา การท่องเที่ยว การร่วมมือกันของภาครัฐและเอกชน การกระชับความสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม แม้อัตลักษณ์ของการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ คือการศึกษา แต่เมื่อเข้าสู่อาชีพ นั่นคือการดำเนินชีวิตด้วยเศรษฐกิจ การมีงานทำ พร้อมมีรายได้ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ถือเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจส่วนตนให้มีความมั่นคง อันเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเศรษฐกิจชาติ ความรู้เรื่องทางเศรษฐกิจนำมาซึ่งความมั่นคงในชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในสังคมโลกปัจจุบันและอนาคตทักษะและความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศถือเป็นปัจจัยที่สำคัญของการสื่อสาร แม้บุคคลจะมีศักยภาพโดดเด่นหลากหลายด้านในเชิงวิชาการหรือศาสตร์อื่น ๆ แต่หากด้อยความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ

ศักยภาพที่มีอยู่ย่อมเสมอลดทอนลง ภาษาต่างประเทศที่สำคัญ ๆ ล้วนเป็นภาษาของประเทศที่มีเศรษฐกิจขนาดใหญ่ ซึ่งรัฐต่างประเทศต้องการร่วมทำการค้าด้วย อย่างเช่นสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งมีเศรษฐกิจเติบโตก้าวหน้าในประชาคมโลกอย่างมั่นคงและต่อเนื่องภาษาจีนจึงเป็นภาษาต่างประเทศที่มีความสำคัญตามอิทธิพลทางเศรษฐกิจ ซึ่งคนทั่วโลกนิยมเรียนรู้ อีกทั้งยังเป็นภาษาหนึ่งขององค์การสหประชาชาติ การเรียนรู้ภาษาจีนของคนไทยจึงมีความจำเป็นในการเพิ่มศักยภาพการสื่อสารกับประชากรในประเทศจีนและในประชาคมโลก เพราะภาษาจีนมิใช่สื่อสารกันเพียงภายในประเทศจีนเท่านั้น หากมีผู้นิยมใช้กันทั่วโลก และมีผู้นิยมใช้มากที่สุดด้วยการส่งเสริมให้คนไทยสามารถใช้ภาษาจีนได้ จะส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในเวทีระหว่างประเทศ และการมีสัมพันธไมตรีอันดีกับสาธารณรัฐประชาชนจีน

การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศที่สองในประเทศไทยได้ขยายตัวเพิ่มมากขึ้น เมื่อกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เพิ่มการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมากขึ้น ทันท่วงทีกับการเปลี่ยนแปลงอันรวดเร็วของโลกาภิวัตน์ ซึ่งเกิดเสริมหนุนทางการค้า การพัฒนาเทคโนโลยี และการไหลเวียนสารสนเทศอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ที่ประกาศใช้หลักสูตรโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งของรัฐและเอกชนจำนวนมากจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นวิชาเพิ่มเติม ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อสร้างสังคมฐานเศรษฐกิจที่อาศัยภาษาจีนเป็นเครื่องมือของการสื่อสารแต่ทว่ายังไม่มีหลักสูตรภาษาจีนโดยเฉพาะ สถานศึกษาต่างจัดทำหลักสูตรของตนเอง ตามมาตรฐานสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จึงไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และเป็นไปตามมาตรฐานสากลของเจ้าของภาษา รวมทั้งเพื่อให้การสื่อสารภาษาจีนของคนไทยมีประสิทธิภาพจึงได้จัดทำมาตรฐานสาระการเรียนรู้ภาษาจีนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยกำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีนเป็นขั้นปี เพื่อเป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษาในการนำไปออกแบบบทเรียนและพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสภาพการเรียนการสอนในโรงเรียน

วิสัยทัศน์ภาษาจีน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ภาษาจีน ดังภาพต่อไปนี้

ภาพประกอบ 2 วิสัยทัศน์ภาษาจีน

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ. 2556 : 2

จากภาพประกอบ 2 วิสัยทัศน์ภาษาจีน จะเห็นว่าเป้าหมายทั้งหมดนั้นมีความเชื่อมโยงกัน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาจีนสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ สามารถใช้ภาษาจีนถ่ายทอดความรู้ ความคิด และวัฒนธรรมไทยได้อย่างสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีต่อภาษาจีน มีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมจีน และสามารถใช้ภาษาจีนแสวงหาความรู้เพื่อศึกษาต่อ และประกอบอาชีพในอนาคต

จุดประสงค์การเรียนรู้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ภาษาจีน ดังต่อไปนี้

การเรียนรู้ในหลักสูตรเริ่มจากระดับพื้นฐานตามสภาพที่เป็นจริงของนักเรียนไทยแล้วทวีความซับซ้อนขึ้นทั้งแนวลึกและกว้างตามระดับวัยของผู้เรียน ตั้งแต่เริ่มเรียนรู้และทำความเข้าใจเนื้อหาภาษาง่าย ๆ ที่เป็นเรื่องใกล้ตัว แล้วค่อย ๆ ขยายออก ผู้เรียนจะเข้าใจกลวิธีการเรียนรู้แต่ละเนื้อหา การเชื่อมโยงข้ามเนื้อหา จนถึงขั้นพัฒนาวิธีการเรียนรู้ที่เป็นของตนเองสามารถสื่อสารด้วยภาษาจีน มีความสนุกสนานและความมั่นใจในการเรียนและการใช้ภาษาจีน เมื่อเรียนรู้ด้วยระยะเวลาที่เพียงพอและครบถ้วนตามมาตรฐานในหลักสูตร เมื่อจบหลักสูตร ผู้เรียนทั้งสามหลักสูตรจะมีความรู้ ความสามารถ และทักษะการสื่อสารภาษาจีนในระดับที่เท่าเทียมกัน

โดยบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้พัฒนาทั้งด้านความรู้ ทักษะ และค่านิยมทางวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับระดับวัยและความสามารถของผู้เรียนจุดประสงค์การเรียนรู้ที่เรามุ่งหวังเพื่อการพัฒนาจะเกิดผลลัพธ์ใน 3 ลักษณะได้แก่ 1) ความรู้ทางภาษา 2) ทักษะและสมรรถนะ และ 3) ความเข้าใจในวัฒนธรรมจีน ซึ่งขยายความโดยสังเขปได้ดังนี้

1. ความรู้ทางภาษา

1.1 รู้และเข้าใจการออกเสียง คือ รู้พยัญชนะและสระในรูปสัทอักษรพินอิน พร้อมเปรียบเทียบกับอักษรจีน สามารถประสมพยัญชนะกับสระได้ รู้และเข้าใจการออกเสียงต่อเนื่องและการเปลี่ยนเสียง การแยกแยะเสียง สามารถสร้างความเชื่อมโยงระหว่างเสียง ตัวอักษร และความหมายได้ รู้ว่าภาษาจีนมีเสียงวรรณยุกต์ 4 เสียง และเสียงเบา 1 เสียง เมื่อเข้าใจหลักการเบื้องต้นเช่นนี้ จึงสามารถใช้เป็นฐานในการพัฒนา การเรียนรู้ของตนในขั้นสูงขึ้นไปลำดับได้ จนสามารถออกเสียงได้อย่างคล่องแคล่วและเป็นธรรมชาติ รวมทั้งออกเสียงด้วยทำนองเสียง และนำหนักเสียงเพื่อสื่อสารความหมายพิเศษได้

1.2 รู้ตัวอักษรและคำศัพท์ คือ รู้ตัวอักษรและคำศัพท์โดยเริ่มจากส่วนที่ใช้บ่อยในชีวิตประจำวัน สามารถจำและอ่านตัวอักษรจีนและคำศัพท์ สามารถแยกแยะเสียงอ่าน รูป และความหมายของตัวอักษรจีนรู้เส้นขีดและลำดับขีดของตัวอักษรจีน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรกับคำศัพท์ เข้าใจความหมายของคำศัพท์ในบริบทต่าง ๆ เรียนรู้และเพิ่มพูนคำศัพท์ใหม่ ๆ จากเรื่องใกล้ตัวและเรื่องราวในชีวิตประจำวันจนถึงเรื่องในสังคมวงกว้างและข้ามสาระวิชา สามารถเลือกใช้คำศัพท์เพื่อสื่อสารและสื่อความหมายในหัวข้อต่าง ๆ ในระดับประถมศึกษา ควรรู้จักตัวอักษรประมาณ 200 ตัว คำศัพท์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องประมาณ 500 - 600 คำ ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ควรรู้และใช้คำศัพท์ไม่ต่ำกว่า 1000 คำ และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายควรรู้และใช้คำศัพท์ไม่ต่ำกว่า 1500 คำ

1.3 รู้แล้วสามารถใช้ไวยากรณ์ คือ รู้และเข้าใจหน้าที่ของคำที่ใช้บ่อยในชีวิตประจำวัน เพราะคำศัพท์ แต่ละคำจะสื่อความหมายและทำหน้าที่ต่างกัน เมื่อนำมาเรียงกันตามหลักไวยากรณ์ ก็จะสื่อความหมายได้ครบถ้วนและกว้างขึ้น ผู้เรียนจึงต้องรู้และเข้าใจหน้าที่ของคำ ได้แก่ คำนาม ลักษณะนาม สรรพนาม บุพบทสันธาน คุณศัพท์ คำวิเศษณ์ คำกริยา กริยาช่วย การซ้ำคำกริยา และรู้ลำดับของคำ โครงสร้างและรูปประโยคที่ใช้บ่อย ได้แก่ ประโยคบอกเล่า ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำถาม ประโยคอุทาน ประโยคเปรียบเทียบ ประโยคความรวมประเภทต่าง ๆ ที่ซับซ้อนขึ้นเป็นลำดับในบริบทต่าง ๆ รวมทั้งบริการอื่น ๆ ที่เป็นแบบแผนสำหรับการสื่อสารที่ถูกต้องตามระเบียบวิธีทางภาษา เพราะเมื่อผู้เรียนรู้คำศัพท์และความหมายของคำเหล่านั้นแล้ว ไวยากรณ์จะเป็นส่วนที่จะเรียงคำลงในลำดับตามหน้าที่ที่ถูกต้องของคำนั้น ๆ เพื่อสื่อความหมาย

2. ทักษะทางภาษา

2.1 มีสมรรถนะทางภาษา คือ เข้าใจและสามารถใช้ทักษะการสื่อสารที่คล่องแคล่วขึ้นเป็นลำดับตามวัยและประสบการณ์ที่ตั้งสม ได้แก่ การทักทาย อำลา ขอบคุณ ขอโทษ ชมเชย อวยพร เชื่อเชิญ แนะนำ สอบถามเตือน เล่าเรื่อง อธิบาย บรรยาย แสดงอารมณ์ความรู้สึก ทำที่ความคิดเห็น สนทนาโต้ตอบพูดคุยเกี่ยวกับการใช้ชีวิต การเรียน สถานการณ์ ประเด็นทางสังคม และวัฒนธรรม

2.2 เข้าใจและสามารถใช้ประเด็นสนทนา คือ จากเรื่องใกล้ตัวในชีวิตประจำวันสู่เรื่องไกลตัว เช่น ข้อมูลส่วนตัว งานอดิเรก ครอบครัว โรงเรียน ชีวิตการเรียน การดำเนินชีวิตในสังคม สภาพแวดล้อมขนบธรรมเนียมประเพณี ประเด็นเกี่ยวกับสังคม ศิลปวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ การเมืองทั้งในระดับชาติและนานาชาติ เรื่องในอดีต ปัจจุบัน อนาคต

2.3 เข้าใจและสามารถสื่อความหมาย คือ ตรงตัวและความหมายแฝงจับใจความสำคัญ ใช้ภาษาอังกฤษสิ่งของเพื่อช่วยในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เขียนความเรียงและขัดเกลาภาษาได้อย่างเหมาะสม

3. ความรู้และเข้าใจทางวัฒนธรรม

มุ่งเน้นให้รู้และเข้าใจวัฒนธรรมจีน สามารถเปรียบเทียบความคล้ายคลึงและความแตกต่างกับวัฒนธรรมไทย เช่น ชนชาติ บุคคลสำคัญ เทศกาล ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ ศรัทธา มารยาท อาหาร การละเล่น สิ่งประดิษฐ์ วิถีชีวิตในอดีตและปัจจุบัน ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ระบบปกครอง และความเป็นไปต่าง ๆ ที่สะท้อนถึงความเป็นชนชาติและวัฒนธรรมจีน

ผลลัพธ์ที่ควรเกิดจากการเรียนรู้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดผลลัพธ์ที่ควรเกิดจากการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำแนะนำในกลุ่มมือการใช้งานต่าง ๆ คำชี้แจง คำอธิบายและคำบรรยายที่ฟังและอ่าน อ่านออกเสียงคำ ประโยค ข้อความ ข่าว ประกาศ โฆษณา บทร้อยกรองและบทละครสั้นตามหลักการอ่าน อธิบายและเขียนประโยคและข้อความใช้สัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งระบุและเขียนสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่าง ๆ ให้สัมพันธ์กับประโยคและข้อความที่ฟังหรืออ่านจับใจความสำคัญ วิเคราะห์ความ สรุปความ ตีความ และแสดงความคิดเห็นจากการฟังและอ่านเรื่องที่เป็นสารคดีและบันเทิงคดีพร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ

2. สนทนาและเขียนโต้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เรื่องใกล้ตัว ประสบการณ์ สถานการณ์ ข่าว เหตุการณ์ประเด็นที่อยู่ในความสนใจของสังคม และสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม พูด

และเขียนแสดงความต้องการเสนอและให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือ ในสถานการณ์จำลองสถานการณ์จริงอย่างเหมาะสม พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล บรรยาย อธิบาย เปรียบเทียบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง/ประเด็นต่าง ๆ ข่าว เหตุการณ์ที่ฟังและอ่านพูดและเขียนบรรยายความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ กิจกรรม ประสบการณ์ข่าวเหตุการณ์อย่างมีเหตุผล

3. พูดและเขียนนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ประสบการณ์ ข่าว เหตุการณ์ เรื่องระเบียบต่าง ๆ ตามความสนใจ พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ แก่นสาระที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง กิจกรรม ข่าว เหตุการณ์และสถานการณ์ตามความสนใจ พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ กิจกรรม ประสบการณ์ และเหตุการณ์ทั้งในห้องเรียน สังคม และโลก พร้อมทั้งให้เหตุผล และยกตัวอย่างประกอบ

4. เลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางเหมาะกับระดับของบุคคล เวลา โอกาสและสถานที่ตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของจีน อธิบายหรืออภิปรายเกี่ยวกับวิถีชีวิต ความคิด ความเชื่อ และขนบธรรมเนียมประเพณีของจีน เข้าร่วม แนะนำ และจัดกิจกรรมทางภาษา และวัฒนธรรมอย่างเหมาะสม

5. อธิบาย/เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างโครงสร้างประโยค ข้อความ สำนวน สุภาษิต และบทกลอนของภาษาจีนและภาษาไทย วิเคราะห์/อภิปรายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวิถีชีวิต ความเชื่อ และวัฒนธรรมของจีนกับของไทยและนำไปใช้อย่างมีเหตุผล

6. ค้นคว้า/สืบค้น บันทึก สรุป และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และนำเสนอด้วยการพูดและการเขียน

7. ใช้ภาษาจีนสื่อสารในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษาชุมชน และสังคม

8. ใช้ภาษาจีนสืบค้น ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์และสรุปความรู้หรือข้อมูลต่าง ๆ จากสื่อ และแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารของโรงเรียน ชุมชน ห้องเรียน และประเทศชาติเป็นภาษาจีน

9. มีทักษะการใช้ภาษาจีน (เน้นการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) สื่อสารตามหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เวลาว่าง และนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย ลมฟ้าอากาศ การศึกษาและอาชีพ การเดินทาง ท่องเที่ยว การบริการ สถานที่ ภาษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และอื่น ๆ ที่จำเป็นตามสถานการณ์

10. ใช้ประโยคผสมและประโยคซับซ้อนสื่อความหมายตามบริบทต่าง ๆ ในการสนทนา ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

การประเมินผลการเรียน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดการประเมินผลการเรียนไว้ 3 ข้อ ดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 12)

1. การประเมินผลการเรียนของผู้เรียนต้องประเมินตามมาตรฐานการวัดระดับความรู้และสาระการเรียนรู้ภาษาจีน เพื่อบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม (ภาษาจีน) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. ใช้รูปแบบวิธีการประเมินที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหา วิธีการสอนและสอดคล้องกับตัวชี้วัด ตามลักษณะการประเมินผลทางภาษา
3. การประเมินผลการเรียนของผู้เรียนต้องเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมและให้กำลังใจผู้เรียนพัฒนาการเรียนภาษาจีน โดยพิจารณาจากการเรียนรู้ ความสามารถ ความคิดของผู้เรียน รวมทั้งมีการวิเคราะห์ผลการประเมิน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอน

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นเอกสารมาตรฐานสาระการเรียนรู้ภาษาจีน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดทำขึ้น ตามกรอบมาตรฐานตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้และรูปแบบตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศโดยประยุกต์ปรับเปลี่ยน และเพิ่มเนื้อหาให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อให้สถานศึกษานำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนของตน มีจำนวน 3 หลักสูตรได้แก่ 1) หลักสูตรภาษาจีน 12 ปี (ป.1 - ม.6) 2) หลักสูตรภาษาจีน 6 ปี (ม.1 - ม.6) และ 3) หลักสูตรภาษาจีน 3 ปี (ม.4 - ม.6) โดยในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จึงขอนำเสนอตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรภาษาจีน 6 ปี (ม.1 - ม.6) ดังต่อไปนี้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สาระที่ 1 : ภาษาเพื่อการสื่อสาร

ตาราง 1 มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ภาษาจีน
1. ปฏิบัติตามคำสั่งง่าย ๆ ที่ฟัง	● คำสั่งง่าย ๆ ที่ใช้ในห้องเรียน ตัวอย่าง 上课、下课、请进、请坐、 请问、请回答、请举手、请 脱鞋 请看……、看黑板、坐 下、起立、安静、别说话、 听老师……、打开书、一起 读、跟老师读、 一个一个 读、过来、录音、一起读
2. ระบุตัวอักษรตามระบบพินอินอ่านออกเสียง และประสมเสียงคำง่าย ๆ ตามหลักการออกเสียง	● หลักการออกเสียงพยัญชนะ สระ การผันเสียงวรรณยุกต์ ตัวอย่าง - เสียงพยัญชนะ : b p m f - เสียงสระ : a o e - การเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ เช่น 你好、不要、不好、一个、一天一夜 - การอ่านพยางค์วรรณยุกต์เสียงเบา เช่น 爸爸、妈妈
3. ระบุภาพหรือสัญลักษณ์ตรงตามความหมายของคำกลุ่มคำ และประโยค จากการฟังหรืออ่าน	● คำ กลุ่มคำ หรือประโยคที่มีความหมายเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน อาหาร เครื่องดื่ม คำศัพท์ 60-120 คำ ตัวอย่าง 我、你、他、爸爸、妈妈、你好、老师早、再见

ตาราง 1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ภาษาจีน
4. ตอบคำถามง่าย ๆ จากการฟังประโยค และ บทสนทนาง่าย ๆ ที่มีภาพประกอบ	● กลุ่มคำ ประโยคจากบทสนทนาที่มีภาพประกอบ ● ประโยคคำถามและคำตอบ ตัวอย่าง A: 这是你的课本吗? B: 是。/不是。

สาระที่ 1 : ภาษาเพื่อการสื่อสาร

ตาราง 2 มาตรฐาน ค 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ภาษาจีน
1. พูดโต้ตอบด้วยประโยคสั้น ๆ เพื่อสื่อสารระหว่างบุคคล	● บทสนทนาที่ใช้ในการทักทาย กล่าวลา ขอบคุณ ขอโทษ ● ประโยคหรือข้อความที่ใช้แนะนำตนเอง ตัวอย่าง 你好!、你们好!、老师好!、同学们好、告辞、大家好!、早上好!、再见!、明天见!、再会!、晚安! 我姓.....。我叫.....。我家有.....口人，有.....、我喜欢.....。很抱歉。 A: 对不起。 B: 没关系。 A: 谢谢! B: 不客气。 A: 你好吗? B: 我很好

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ภาษาจีน
2. ใช้คำสั่งง่าย ๆ คำขอร้อง คำขออนุญาต และคำแนะนำ	● คำสั่ง คำขอร้อง คำแนะนำ คำขออนุญาต ที่ใช้ในห้องเรียนอย่างง่าย ๆ ตัวอย่าง 起立、请坐。我可以去..... 吗? 你去哪里? 我去.....。 今天你有汉语课吗?
3. พูดแสดงความต้องการของตนเอง ขอความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธ	● ประโยคและสำนวนภาษาที่ใช้บอกความต้องการ การขอความช่วยเหลือ การตอบรับและปฏิเสธในสถานการณ์ต่าง ๆ ตัวอย่าง 不、没、要、想、我要一张纸 A: 请帮我们扫地。B: 可以。(不可以, 我没空。)
4. พูดเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัว และสิ่งใกล้ตัว	● ประโยคและสำนวนภาษาที่ใช้ขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัว และสิ่งใกล้ตัว ตัวอย่าง 请问, 你叫什么名字? 我叫..... 你今年多大了? 我.....岁。 你住在哪儿? 我住在..... 你家有几口人? 、我家有.....口人。 我在..... 学校上学。、我和同学一起去.....

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ภาษาจีน
5. พุฒแสดงความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ใกล้ตัว	● ประโยคและสำนวนภาษาที่ใช้บอกความรู้สึกของตนเอง เช่น ดีใจ เสียใจ ชอบ ไม่ชอบ รัก ไม่รัก ตัวอย่าง 觉得、喜欢、爱、高兴、伤心 我很高兴。 我很伤心。 我觉得中文不难。 我爱唱歌。 我爱泰国。 他不喜欢吃榴莲。

สาระที่ 1 : ภาษาเพื่อการสื่อสาร

ตาราง 3 มาตรฐาน ค 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ภาษาจีน
1. พุดให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน และเรื่องใกล้ตัว	● คำ กลุ่มคำ และประโยคที่ใช้ในการพูดให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง บุคคลใกล้ตัว และเรื่องใกล้ตัว เช่น บอกชื่อ อายุ รูปร่าง สิ่งต่าง ๆ ตัวเลข สี ขนาด เวลา ตำแหน่งของสิ่งของ ตัวอย่าง 我叫.....。我今年.....岁。我在.....学校。 上、下、左、右、前、后、里、外、高、矮、大、小、

ตาราง 3 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ภาษาจีน
	早上、上午、中午、下午、晚上.....面、.....边、红色、黄色、粉红色、绿色、橙色、蓝色、紫色、白色、黑色、我不胖。、他很胖。、我家有.....口人，有.....。我七点去学校。、我是初中生。
2. เขียนอักษรจีนตามหลักการเขียน คำศัพท์ง่าย ๆ	● เส้นขีดพื้นฐานอักษรจีน ● ลำดับขีดอักษรจีน ● ตัวเลขและตัวอักษรง่าย ๆ
3. พูดยุคแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม หรือเรื่องใกล้ตัว	● ประโยคที่ใช้พูดยุคแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม หรือเรื่องใกล้ตัว ตัวอย่าง 我喜欢打球。、我觉得汉语不难。 吸烟对身体不好。

สาระที่ 2 : ภาษาและวัฒนธรรม

ตาราง 4 มาตรฐาน ค 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ภาษาจีน
1. พูดยุคแสดงออกอย่างสุภาพ ตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของจีน	● การทักทายอย่างสุภาพ ● มารยาทสังคมและวัฒนธรรมของจีน เช่น การคำนับในการทักทาย การยิ้มตอบรับ การยืนอย่างสุภาพเพื่อแสดงความเคารพและให้เกียรติตัวอย่าง

ตาราง 4 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ภาษาจีน
	你好!、您好!、老师好! (พร้อมคำนับ) 同学们好! 孙丽, 你好! 欢迎, 欢迎! 恭喜, 恭喜!、哪里, 哪里。、不敢当, 不敢当。
2. บอกชื่อ คำศัพท์ และความสำคัญอย่างสั้น ๆ เกี่ยวกับเทศกาลและวันสำคัญของจีน	● ชื่อ และคำศัพท์เกี่ยวกับเทศกาล วันสำคัญของจีน ตัวอย่าง วันตรุษจีน 春节 (เป็นวันขึ้นปีใหม่ของจีน) วันเช็งเม้ง 清明节 (เป็นวันไหว้บรรพบุรุษที่สุสาน) วันแรงงาน 劳动节、วันไหว้พระจันทร์ 中秋节 วันแห่งกวีหรือเทศกาลบะจ่าง 端午节、วันชาติ 国庆节
3. เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมของจีนที่เหมาะสมกับวัย	● กิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมของจีน เช่น การเล่นเกม 游戏、การร้องเพลง 唱歌、การแสดงท่าทางประกอบเพลง 跳舞、การออกกำลังกาย 体操

สาระที่ 2 : ภาษาและวัฒนธรรม

ตาราง 5 มาตรฐาน ค 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ภาษาจีน
1. บอกความเหมือน หรือความแตกต่างของเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความของภาษาจีนกับภาษาไทย	● ความเหมือนและความแตกต่างของเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ และประโยคและข้อความของภาษาจีนกับภาษาไทย เช่น - เสียงในภาษาจีน : เสียงพยัญชนะ/ เสียงสระ/ เสียงวรรณยุกต์ - ตัวอักษรจีน : ลำดับขีด - คำ : การประสมคำ - ประโยค : โครงสร้างประโยคความเดียว ตัวอย่าง 女 五 日 马 天 手 个 不 是 我
2. บอกความเหมือนหรือความแตกต่างระหว่างเทศกาล งานฉลอง และประเพณี ตามวัฒนธรรมของจีนกับวัฒนธรรมของไทย	● ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างเทศกาล งานฉลอง และประเพณี ตามวัฒนธรรมของจีนกับวัฒนธรรมของไทย ตัวอย่าง 元旦（新年）、春节、泼水节（宋干节）母亲节、父亲节、教师节、儿童节

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สาระที่ 3 : ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

ตาราง 6 มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ภาษาจีน
1. บอกคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น	● คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น ตัวเลข ผัก ผลไม้ สัตว์ สิ่งของ สถานที่ท่องเที่ยว ตัวอย่าง - 数学 - 自然科学 - 社会科学 - 泰语 - 外语（英语、汉语）

สาระที่ 4 : ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

ตาราง 7 มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ภาษาจีน
1. ฟังหรือพูดในสถานการณ์ง่าย ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน	● คำศัพท์ ประโยค และบทสนทนา ในสถานการณ์ง่าย ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ตัวอย่าง 预备，起立。、老师好。老师再见。 - A: 老师，您好！ - B: 你好！

ตาราง 7 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ภาษาจีน
	– A: 请进。 B: 谢谢。 – A: 你去哪儿? B: 我去学校。 – A: 今天星期几? B: 今天星期一。

สาระที่ 4 : ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

ตาราง 8 มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ภาษาจีน
1. ใช้ภาษาจีนเพื่อรวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใกล้ตัว	● การใช้ภาษาจีนในการรวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใกล้ตัว จากสื่อต่าง ๆ เช่น สมุดภาพ บัตรคำ 小画册、卡片

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ. 2556 : 91 - 138

จากตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้รายวิชาภาษาจีน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลักสูตรภาษาจีน 6 ปี (ม.1 - ม.6) สำหรับการเริ่มเรียนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และต่อเนื่องจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นหลักสูตรที่เริ่มเรียนตั้งแต่ระดับพื้นฐาน และค่อย ๆ เพิ่มระดับความยากตามระดับพัฒนาการของแต่ละช่วงชั้น และเนื่องจากเป้าหมายของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน จึงต้องประยุกต์หรือปรับให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน

หลักสูตรสถานศึกษาวิชาภาษาจีนพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขลุ่ยระนาดวิทยาคม

หลักสูตรของโรงเรียนขลุ่ยระนาดวิทยาคม ได้กำหนดให้รายวิชาภาษาจีนเป็นวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยเปิดให้เรียนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรียนทั้งหมด 4 ห้องเรียน ภาษาจีนห้องละ 1 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ โดยเน้นไปที่การปูพื้นฐานเกี่ยวกับภาษาจีน ตลอดจนโครงสร้างอย่างง่าย เพื่อให้ นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขลุ่ยระนาดวิทยาคม ได้จัดทำคำอธิบายรายวิชาและผลการเรียนรู้ รวมถึงโครงสร้างรายวิชา ตามกรอบของตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลักสูตรภาษาจีน 6 ปี (ม.1 - ม.6) ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน

จากหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนขลุ่ยระนาดวิทยาคม อำเภอขลุ่ย จังหวัดจันทบุรี รายวิชาภาษาจีน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จัดทำเพื่อให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) โดยมีการกำหนดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาจีนในการสื่อสาร ออกเสียงคำ กลุ่มคำ ตามหลักการอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง โดยผู้เรียนเริ่มจากการเรียนรู้ตัวอักษรจีน (พินอิน) ซึ่งเป็นพื้นฐานและหลักการสำคัญของการออกเสียงภาษาจีน จากนั้นก็เริ่มเรียนเกี่ยวกับคำศัพท์ โครงสร้างประโยค และบทสนทนาอย่างง่ายตามลำดับจากง่ายไปยาก รวมถึงเรียนรู้ในวัฒนธรรมของประเทศไป วันสำคัญของจีน การท่องเที่ยวและสภาพอากาศ เป็นต้น ผู้เรียนจะมองเห็นความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างไทยและจีน

ตาราง 9 โครงสร้างแสดงผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเกมการเรียนรู้ร่วมกับการสอนแบบโฟนิกส์ เพื่อส่งเสริมการอ่านออกเสียงตัวอักษรจีน

ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	เกมการศึกษา
1. 你好! (สวัสดี)	สามารถระบุ ตัวอักษรตาม ระบบพินอินอ่าน ออกเสียง และ ประสมเสียง ได้ง่าย ๆ ตาม หลักการออกเสียง	-การฝึกออกเสียง พยัญชนะ สระ และ วรรณยุกต์ของ ตัวอักษรจีน - การผันเสียง	เกมที่ 1 เกมคู่ฉันอยู่ไหน เกมที่ 2 เกมเอ็กซ์โอ เกมที่ 3 เกมตกปลาหาเสียง

ตาราง 9 (ต่อ)

ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	เกมการศึกษา
2. 你真好! (เธอดีจริง ๆ)	สามารถระบุ ตัวอักษรตาม ระบบพินอินอ่าน ออกเสียง และ ประสมเสียง ได้ง่าย ๆ ตาม หลักการออกเสียง	- ชื่นชม ขอบคุณ - การแนะนำตนเอง - การถามชื่อของผู้อื่น - ไวยากรณ์ 真 - วิธีการทักทายและ การถามอายุแบบจีน	เกมที่ 4 เกมวัดดวง เกมที่ 5 เกมชูคำออกเสียง เกมที่ 6 เกมไอน้อยออก อ่าน
3. 五个香蕉 (กล้วย 5 ผล)	สามารถระบุ ตัวอักษรตาม ระบบพินอินอ่าน ออกเสียง และ ประสมเสียง ได้ง่าย ๆ ตาม หลักการออกเสียง	- แสดงความต้องการ - ผลไม้ภาษาจีน - การใช้ 两/二	เกมที่ 7 เกมถอดรหัส ลับพินอิน เกมที่ 8 เกมโยนบอล เลือกคำ

สรุปจากตาราง 9 ในงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาเกมการศึกษาร่วมกับการสอนแบบโฟนิกส์ เพื่อส่งเสริมการอ่านออกเสียงตัวอักษรจีน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ออกแบบ เกมการศึกษา โดยใช้เนื้อหา 3 หน่วยการเรียนรู้ ดังตารางที่ 9 ผลการเรียนรู้ตรงกับ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร มาตรฐาน ด 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ตัวชี้วัดที่ ม 1/2 ระบุตัวอักษรตามระบบพินอินอ่านออกเสียง และประสมเสียงได้ง่าย ๆ ตามหลักการออกเสียง มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาจีน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

เกมการศึกษา

เกมการศึกษาเป็นกิจกรรมการเล่นที่มีประโยชน์ต่อการฝึกทักษะทางด้านภาษา มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเล่น เกม การนำเกมการศึกษามาใช้ระหว่างการสอนไม่เพียงแต่ช่วยทำให้เกิดความน่าสนใจกับเนื้อหาที่เรียนเท่านั้น ยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอด และพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียนได้ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ความหมายของเกมการศึกษา

จากการศึกษาค้นคว้าตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของเกมการศึกษาไว้ดังนี้

แกรมบส์ คาร์ร และฟิทช์ (Grambs Carr & Fitch, 2014 : 244) ได้ให้ความหมายเกมการศึกษาว่า เกมเป็นนวัตกรรมการศึกษา ซึ่งผู้สอนส่วนมากยอมรับว่ากิจกรรมการเล่นหรือเกมสามารถใช้ในการจูงใจผู้เรียน สามารถนำเกมไปใช้ในการสอน เพื่อให้การสอนดำเนินไป จนบรรลุเป้าหมายได้

บุรชัย ศิริมหาสาร (2545 : 79) ได้ให้ความหมายเกมการศึกษาว่า เป็นเกมการเล่นที่ช่วยในด้านการพัฒนาสติปัญญา มีกฎเกณฑ์กติกาอย่างง่าย ๆ สามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ ช่วยให้รู้จักสังเกต คิดหาเหตุผล และเกิดความคิดรวบยอด

ปองต์จิต เย็นจิตต์ (2546 : 30) ได้ให้ความหมายเกมการศึกษาว่า เป็นกิจกรรมที่มีกฎ กติกา วิธีการเล่น ซึ่งมีสามารถเล่นคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ สามารถช่วยกระตุ้นการทำงานของร่างกายและสมอง ช่วยฝึกทักษะ ทำให้เกิดความคิดรู้จักการแก้ปัญหา พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ รวมถึงทำให้บทเรียนเกิดความน่าสนใจ สนุกสนาน และช่วยให้จดจำเนื้อหาในบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2547 : 90) ได้ให้ความหมายเกมการศึกษาว่า เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนให้ผู้เรียนเล่นเกมที่มีกฎเกณฑ์ กติกาหรือข้อตกลงร่วมกันที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน ทำให้เกิดความสนุกสนาน ร่าเริง เพื่อพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์เรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น โดยเป็นการนำเนื้อหาข้อมูลของเกม พฤติกรรมการเล่น วิธีการเล่น และผลการเล่นมาใช้ในการสรุปผลการเรียนรู้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2560 : 120) ได้ให้ความหมายเกมการศึกษาไว้ว่าเป็นเกมการเล่นที่ฝึกการสังเกต พัฒนากระบวนการคิด และเกิดความคิดรวบยอด มีกฎ กติกาอย่างง่าย ๆ สามารถเล่นคนเดียวหรือเป็นกลุ่มได้ ผู้สอนสามารถผลิตได้ด้วยตนเอง โดยให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาหรือประสบการณ์ที่ต้องการให้เด็กได้เรียนรู้ และควรเริ่มจากง่ายไปหายาก

โสภิตา มูลเทพ (2563 : 81) ได้ให้ความหมายเกมการศึกษาว่า เป็นเครื่องมือการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้สอนเป็นคนออกแบบกิจกรรม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

ตามวัตถุประสงค์ มีการแข่งขันกันอย่างมีกฎ กติกา และดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นระบบ สามารถเล่นเป็นกลุ่มหรือคนเดียวก็ได้ ช่วยฝึกไหวพริบ มีความรู้ทางด้านวิชาการ อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ เช่น ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา และสนุกสนานเพลิดเพลินในการเรียน

ณัฐญา นันทราช (2563 : 45) ได้ให้ความหมายเกมการศึกษาว่า เป็นกิจกรรมการเล่นที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาการด้านทักษะการคิดอย่างเป็นระบบซึ่งต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้เกิดทักษะการคิดส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญา และตอบสนองความต้องการตามวัยของผู้เรียน

ทิสนา แคมมณี (2563 : 366) ได้กล่าวว่า เกมการศึกษา หมายถึง เกมที่มีวัตถุประสงค์มุ่งให้ผู้เล่นเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ มิใช่เล่นเพียงเพื่อความสนุกสนานเท่านั้น ผู้สอนอาจนำเกมที่เล่นกันเพื่อความบันเทิงเป็นสำคัญ มาใช้ในการสอน โดยนำมาเพิ่มขั้นตอนสำคัญ คือ การวิเคราะห์ห้อภิปรายเพื่อการเรียนรู้

จากความหมายเกมการศึกษาดังกล่าว จึงสรุปความหมายของเกมการศึกษาได้ว่า เกมการศึกษา หมายถึง เครื่องมือหรือนวัตกรรมการศึกษา เป็นกิจกรรมการเล่นที่ผู้สอนออกแบบเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ และให้ผู้เรียนเล่นโดยมีกฎ กติกาหรือข้อตกลงร่วมกัน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาสติปัญญา การคิดอย่างเป็นระบบ และเกิดความสนุกสนานขณะที่เรียนรู้ สามารถเล่นคนเดียวหรือเป็นกลุ่มก็ได้

องค์ประกอบของเกมการศึกษา

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบพื้นฐานของเกมการศึกษา มีนักวิชาการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเกมการศึกษาไว้ดังนี้

เรืองศักดิ์ อัมไพพันธ์ (2542 : 9 - 11) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบไว้ 7 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ชื่อเกม (Name) ควรตั้งชื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระของเกมนั้น ๆ
2. จุดมุ่งหมาย (Objectives) บอกจุดมุ่งหมายของเกมว่าต้องการเรียนรู้สิ่งใดจากเกมนั้น
3. ระดับ (Level) ระดับของผู้เล่นที่จะเล่นเกม นั้น ๆ
4. กลุ่ม (Group) จำนวนการจัดกลุ่มผู้เล่น อาจเป็นรายบุคคลหรือเล่นเป็นทีมก็ได้
5. เวลา (Time) กำหนดเวลาที่ใช้ในการเล่น ซึ่งต้องกำหนดไว้ในแต่ละครั้ง
6. อุปกรณ์ (Aids) มีอุปกรณ์ใดบ้างที่ต้องใช้ในการเล่นเกม เช่น ปากกา สี รูปภาพ

ของจริง ของจำลอง

7. รูปแบบและขั้นตอนในการเล่น

มนทาทิพย์ อัดปัญญา (2542 : 113) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบไว้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ชื่อเกม
2. ความมุ่งหมาย
3. อุปกรณ์
4. วิธีดำเนินกิจกรรม
5. ข้อเสนอแนะ

อังราพรรณ โพธิ์ตุ่น (2559 : 15) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบไว้ 7 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ชื่อเกม ควรตั้งชื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระของเกมนั้น ๆ
2. จุดมุ่งหมาย บอกจุดมุ่งหมายของเกมน่าต้องการเรียนรู้สิ่งใดจากเกมนั้น
3. ระดับ คือ ระดับของผู้เล่นที่จะเล่นเกม นั้น ๆ
4. กลุ่ม จำนวนการจัดกลุ่มผู้เล่น อาจจะเป็นรายบุคคล หรือเล่นเป็นทีมก็ได้
5. เวลา กำหนดเวลาที่ใช้ในการเล่นเกมน่าต้องกำหนดไว้ในแต่ละครั้ง
6. อุปกรณ์ มีอุปกรณ์ใดบ้างที่ต้องใช้ในการเล่นเกม
7. รูปแบบและขั้นตอนในการเล่นเกมน่า

จากองค์ประกอบของเกมน่าการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า องค์ประกอบของเกมน่าการศึกษา มีทั้งหมด 8 องค์ประกอบ ประกอบด้วย ชื่อเกม จุดมุ่งหมาย ระดับ กลุ่ม เวลา อุปกรณ์ รูปแบบ และขั้นตอนในการเล่นเกมน่า ข้อเสนอแนะ ซึ่งองค์ประกอบที่ผู้วิจัยนำมาใช้มีทั้งหมด 7 องค์ประกอบ คือ ชื่อเกม จุดมุ่งหมาย ระดับ เวลา อุปกรณ์ และรูปแบบขั้นตอนในการเล่นเกมน่า

วัตถุประสงค์ของเกมน่าการศึกษา

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของเกมน่าการศึกษา มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้วัตถุประสงค์ของเกมน่าการศึกษาไว้ดังนี้

บุรชัย ศิริมหาสาร (2545 : 79) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของเกมน่าการศึกษา ไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมการสังเกต จำแนก และเปรียบเทียบ
2. ส่งเสริมการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา
3. ส่งเสริมการคิดหาเหตุผล และตัดสินใจแก้ปัญหา
4. ช่วยให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนรู้
5. ปลุกฝังให้มีคุณธรรมต่าง ๆ เช่น ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความเอื้อเฟื้อ

แบ่งปัน และความซื่อสัตย์

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2547 : 90) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของเกมการศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ด้วยความสนุกสนาน และท้าทายความสามารถ โดยผู้เรียนเป็นผู้เล่นเอง ทำให้ได้รับประสบการณ์ตรง
2. เป็นวิธีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกทักษะและเทคนิคต่าง ๆ การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ มีโอกาสแลกเปลี่ยนและประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น

มัลลิกา พวงผล (2550 : 16) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของเกมการศึกษาว่า เน้นส่งเสริมผู้เรียนในเรื่องการสังเกต จำแนกและเปรียบเทียบ ส่งเสริมการคิดอย่างมีเหตุผล และฝึกการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา และส่งเสริมการตัดสินใจในการแก้ปัญหา รวมถึงปลูกฝังในด้านคุณธรรม ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ แบ่งปัน

ภานุพงศ์ คงเอียด (2562 : 17) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของเกมการศึกษาว่า เพื่อให้เด็กรู้จักสังเกต เปรียบเทียบและจำแนก ส่งเสริมการคิดหาเหตุผล และตัดสินใจแก้ปัญหา ส่งเสริมการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ช่วยทำให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้ ซึ่งเป็นการพัฒนาความพร้อมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา

ทิสนา แหมมณี (2563 : 365) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของเกมการศึกษาว่า เป็นวิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องต่าง ๆ อย่างสนุกสนานและท้าทายความสามารถ โดยเน้นผู้เรียนเป็นผู้เล่นเองทำให้ได้รับประสบการณ์ตรง และเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม

จากวัตถุประสงค์ของเกการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของเกการศึกษา คือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนสังเกต คิดหาเหตุผล และปลูกฝังให้ผู้เรียนรู้จักแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นอย่างสนุกสนานและท้าทายความสามารถของผู้เรียน

ประเภทของเกมการศึกษา

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับประเภทของเกมการศึกษา มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงประเภทของเกมการศึกษาไว้ดังนี้

โคลัมบัส (Kolumbus. 1979 : 150 - 151; อ้างถึงใน เขวภา เดชะคุปต์. 2542 : 35) ได้แบ่งเกมการศึกษา ดังนี้

1. เกมการแยกประเภท หมายถึง การแยกกลุ่ม จัดกลุ่ม จับคู่ ซึ่งสามารถฝึกทักษะเด็กได้หลายอย่าง โดยแยกเป็นของที่เหมือนกันและต่างกันของที่มีลักษณะกลมสีเหลี่ยม หรือแยกตามสี รูปทรงขนาด ซึ่งแบ่งออกเป็น

1.1 เกมลอดโด เป็นเกมที่เล่นอย่างง่าย ๆ โดยเด็กจะมีรูปภาพเล็ก ๆ อยู่ชุดหนึ่ง ซึ่งจะนำมาจับคู่กับลูกในกระดาด โดยรูปที่เด็กเลื้อยออกมาเขาจะต้องหารูปที่เหมือนกันวางลงให้ได้ ถ้าลูกนั้นไม่มีคู่ เขาก็จะวางบัตรนั้นลงแล้วหาภาพใหม่

1.2 เกมโดมิโน เป็นเกมที่ในแต่ละด้านจะมีภาพ จำนวน ตัวเลข จุด ให้เด็กเลือกภาพที่มีสีรูปหรือขนาด ต่อในแต่ละด้านไปเรื่อย ๆ

1.3 เกมตารางสัมพันธ์ เกมนี้จะประกอบด้วยตารางซึ่งแบ่งเป็นช่องขนาดเท่ากัน 16 ช่อง และมีบัตรเล็ก ๆ ขนาดเท่ากับตารางแต่ละช่องโดยการเล่นอาจจะจับคู่ภาพที่อยู่ข้างบนกับภาพที่เด็กวางลงให้ตรงกันหรืออาจจะจับคู่ภาพที่มีส่วนประกอบของภาพที่อยู่ข้างบนกับภาพที่อยู่ด้านข้างก็ได้ เช่นครูอาจจะวางบัตรภาพวงกลมไว้ด้านข้างวางบัตรสีแดงไว้ข้างบนแล้วให้เด็กหาบัตรภาพที่มีสีแดงและเป็นรูปวงกลมมาวางให้ตรงกัน

1.4 เกมฝึกทำตามแบบ ในเกมชนิดนี้เด็กจะต้องสร้างหรือวาดหรือลากตามแบบตามลำดับซึ่งเด็กจะใช้ลูกปัดหรือป๊อกลูกที่มีสีหรือขนาดต่าง ๆ กับบัตรหรือแม่แต่แปรงสีฟันก็ได้มาวางไว้ตามลำดับตัวอย่างเช่นถ้า ตัวอย่างมี 3 สี เช่น ดำ ขาว แดง เด็กก็จะจัดสิ่งของตามลำดับเรื่อยไปซึ่งเด็กจะต้องตัดสินใจว่าจะเลือกอะไรก่อนหลัง เพื่อทำตามแบบ

1.5 เกมฝึกลำดับหรืออนุกรม ในเกมนี้จะฝึกความจำของเด็กโดยครูจะเล่าเหตุการณ์หรือลำดับเรื่องราวหรือนิทานแล้วให้เด็กบางสิ่งต่าง ๆ หรือภาพตามลำดับในเรื่อง

สุคนธ์ ลินทพานนท์ และคณะ (2545 : 162) ได้แบ่งประเภทของเกมการศึกษาตามลักษณะการเล่น ได้ดังนี้

1. เกมเพื่อการสอน เป็นการเล่นเกมที่มีการกำหนดกติกาไว้แน่นอน ผู้เล่นทำตามกติกา และสามารถประเมินผลได้ว่าประสบผลสำเร็จหรือไม่ เพียงใด

2. เกมการจำลอง เป็นการเลียนแบบสถานการณ์ อาจเรียกว่า เกมสถานการณ์จำลอง ผู้เล่นแต่ละคนจะแสดงบทบาท ของตนเหมือนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2546 : 78 - 79) ได้แบ่งประเภทของเกมการศึกษาไว้ดังนี้

1. เกมจับคู่ ได้แก่ จับคู่รูปร่างที่เหมือน จับคู่ภาพเงา จับคู่ภาพที่ซ่อนอยู่ในภาพหลัก จับคู่สิ่งที่มีความสัมพันธ์กัน สิ่งที่ใช้คู่กัน จับคู่ภาพส่วนเดียวกับส่วนย่อย จับคู่ภาพกับโครงร่าง จับคู่ภาพชิ้นส่วนที่หายไป จับคู่ภาพที่เป็นประเภทเดียวกัน จับคู่ภาพที่ซ้อนกัน จับคู่ภาพสัมพันธ์แบบตรงกันข้าม จับคู่ภาพที่สมมาตรกัน จับคู่แบบอุปมาอุปไมย และจับคู่แบบอนุกรม

2. เกมภาพตัดต่อ ได้แก่ ภาพที่ตัดต่อที่สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ผลไม้ ผัก ฯลฯ

3. เกมจัดหมวดหมู่ ได้แก่ ภาพสิ่งต่างๆที่นำมาจัดเป็นพวกพวกภาพเกี่ยวกับประเภทของใช้ในชีวิตประจำวัน ภาพจัดหมวดหมู่ตามรูปร่าง สีขนาด รูปทรงเรขาคณิต

4. เกมวางภาพต่อปลาย (โดมิโน) ได้แก่ โดมิโนภาพเหมือน โดมิโนภาพสัมพันธ์

5. เกมเรียงลำดับ ได้แก่ เรียงลำดับภาพเหตุการณ์ต่อเนื่องเรียงลำดับขนาด

6. เกมศึกษารายละเอียดภาพ (ลอตโต)

7. เกมจับคู่แบบตารางสัมพันธ์ (เมตริกเกม)

8. เกมพื้นฐานการบวก

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2560 : 120) ได้แบ่งประเภทของเกมการศึกษา ไว้ดังนี้

1. เกมจับคู่ภาพหรือสิ่งของ สามารถแบ่งได้หลายแบบ เช่น

1.1 จับคู่ภาพที่เหมือนกันทุกประการ

1.2 จับคู่ภาพกับเงาของสิ่งเดียวกัน

1.3 จับคู่ภาพกับโครงร่างของสิ่งเดียวกัน

1.4 จับคู่ภาพที่ซ่อนอยู่ในภาพหลัก

1.5 จับคู่ภาพเต็มกับภาพที่แยกเป็นส่วน ๆ

2. เกมการแยกประเภท จัดหมวดหมู่ (แผ่นภาพเกมการแยกประเภท จัดหมวดหมู่)

3. เกมการเรียงลำดับ (แผ่นภาพเกมการเรียงลำดับ)

4. เกมการสังเกตรายละเอียดของภาพ เช่น เกมภาพตัดต่อ (ภาพตัดต่อ จำนวนขึ้นตามความเหมาะสมของวัยผู้เล่น)

5. เกมลอตโต (แผ่นภาพลอตโต)

6. เกมหาความสัมพันธ์ เช่น เกมตารางสัมพันธ์ (เมตริกเกม) เกมอุปมาอุปนัย เกมหาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งของเครื่องใช้ ฯลฯ

พัชรินทร์ จันทรส่องแสง (2560 : 58) ได้แบ่งประเภทของเกมการศึกษาไว้ ดังนี้

1. เกมจับคู่ เช่น จับคู่ภาพที่เหมือนกัน จับคู่ภาพกับเงา จับคู่สิ่งที่สัมพันธ์กัน จับคู่สิ่งที่เป็นประเภทเดียวกัน และจับคู่สิ่งที่ขาดหายไป เป็นต้น เกมการศึกษาประเภทนี้จะช่วยพัฒนาภาษาเกี่ยวกับการฝึกสายตาจากซ้ายไปขวา ฝึกการสังเกต และแยกแยะความเหมือนความแตกต่าง

2. เกมจัดหมวดหมู่ เช่น จัดหมวดหมู่รูปทรงเรขาคณิต สี ขนาด หมวดหมู่ ของใช้ หมวดหมู่สัตว์น้ำ สัตว์บก หมวดหมู่ของกีฬา เป็นต้น เกมประเภทนี้จะช่วยฝึกการแยกแยะความเหมือนและความแตกต่าง เพื่อนำไปสู่การแยกแยะตัวอักษรต่อไป

3. เกมภาพตัดต่อ เช่น เกมต่อภาพผลไม้ เกมต่อภาพใบไม้ เกมต่อภาพสัตว์ ซึ่งครูผู้สอนมักเลือกเกมภาพจัดจ้อยที่สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ เกมประเภทนี้จะช่วยฝึกการสังเกต วิเคราะห์ ทดลอง แยกแยะความเหมือนและความแตกต่าง ฝึกประสาทสัมผัสตาจับมือให้กับเด็ก

4. เกมเรียงลำดับ เช่น เรียงลำดับขนาด เรียงลำดับจำนวน เรียงลำดับเหตุการณ์ เป็นต้น ช่วยในการแยกแยะ โดยใช้สายตา ฝึกความสัมพันธ์ของตาจับมือ

5. เกมโดมิโนหรือเกมวางภาพต่อปลาย ได้แก่ โดมิโนภาพเหมือน และโดมิโนสัมผัส เกมประเภทนี้ฝึกทักษะในการจำตัวอักษร ตัวเลข ฝึกความสัมพันธ์ของมือกับตา ฝึกกล้ามเนื้อนิ้วมือ กับแขนให้กับเด็ก

6. เกมตารางสัมผัส เช่น เกมความสัมพันธ์ของสี รูปร่าง จำนวน เป็นต้น เกมประเภทนี้ ช่วยฝึกการสังเกต หาความสัมพันธ์ของภาพในแนวนอนและแนวตั้ง

7. เกมลอดโด เป็นเกมที่ให้เด็กได้สังเกตรายละเอียดของภาพหลักแล้วเลือกภาพย่อยว่ามี สิ่งใดปรากฏอยู่ในภาพแผ่นหลักบ้าง เกมประเภทนี้ช่วยฝึกกล้ามเนื้อ สายตา สมอง

ทิสนา แम्मณี (2563 : 366) ได้แบ่งประเภทของเกมการศึกษาอยู่ด้วยกัน 3 ประเภท ดังนี้

1. เกมแบบไม่มีการแข่งขัน เช่น เกมการสื่อสาร เกมการตอบคำถาม เป็นต้น

2. เกมแบบแข่งขัน มีผู้แพ้ ผู้ชนะ เกมส่วนใหญ่จะเป็นเกมแบบนี้ เพราะการแข่งขัน ช่วยให้การเรียนเพิ่มความสนุกสนานมากขึ้น

3. เกมจำลองสถานการณ์ เป็นเกมที่จำลองความเป็นจริง สถานการณ์จริง ซึ่งผู้เล่นจะต้อง คิดตัดสินใจจากข้อมูลที่มีจะ ได้รับผลการตัดสินใจเหมือนกับที่ควรจะได้รับในความเป็นจริงเกม แบบนี้มีอยู่ 2 ลักษณะ

3.1 การจำลองความจริง ลงมาเล่นในกระดานหรือบอร์ด เรียกว่า บอร์ดเกม เช่น เกมเศรษฐี เกมมลภาวะเป็นพิษ เกมแก้ปัญหาความขัดแย้ง

3.2 เกมสถานการณ์ ที่จำลองสถานการณ์และบทบาทขึ้นให้เหมือนความเป็นจริงและ ผู้เล่นจะต้องลงไปเล่นจริง ๆ โดยสวมบทบาทเป็นคนใดคนหนึ่ง สถานการณ์นั้น เกมแบบนี้อาจใช้เวลาเพียง 2 - 3 ชั่วโมง หรือใช้เวลาเป็นวันหรือหลาย ๆ วันติดต่อกัน หรือแม้กระทั่งเล่นกัน ตลอดภาคเรียนเป็นการเรียนรู้ทั้งรายวิชา

จากประเภทของเกมการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า ประเภทของเกมการศึกษาหลาย ประเภทขึ้นอยู่กับความเหมาะสมที่จะนำมาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ เช่น เกมจับคู่ บิงโก เกมโดมิโน เกมเรียงลำดับ การจับคู่ การต่อภาพ ฯลฯ โดยแต่ละประเภทเป็นส่วนที่ช่วยส่งเสริม ความสามารถของตัวผู้เล่น เพื่อให้ผู้เล่นได้เกิดความสามารถด้านสติปัญญา รู้จักสังเกตสิ่งที่เหมือน หรือแตกต่างกัน สามารถจำแนกหรือจัดหมวดหมู่

ประโยชน์ของเกมการศึกษา

จากการศึกษาค้นคว้าตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเกมการศึกษาไว้ดังนี้

อัชรีพร มณีวงษ์ (2546 : 6 - 8) กล่าวถึง ประโยชน์ของเกมการศึกษาว่า เกมการศึกษา มีประโยชน์และเหมาะสมกับทุกช่วงวัย ประโยชน์ที่ได้รับนั้นสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน และส่งผลถึงในอนาคตข้างหน้า ประโยชน์ดังกล่าว คือ

1. เด็กรู้จักสังเกตสิ่งต่าง ๆ และนำเอาประสบการณ์มาใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้
2. เกิดการเคลื่อนไหวขยับร่างกาย และเกิดความสุขสนุกสนาน
3. ส่งเสริมสุขภาพจิต ผ่อนคลายอารมณ์ และไม่ก่อให้เกิดปัญหาสังคม
4. เกิดสติปัญญา มีจินตนาการสร้างสรรค์ในการเล่น
5. เกิดความสามัคคีกันในหมู่คณะ
6. มีการให้อภัย มีการเสียสละ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
7. มีกิริยาอาการที่สุภาพ และเคารพในสิทธิของผู้อื่น
8. กล้าคิด กล้าแสดงออกอย่างอิสระเป็นระบบและถูกวิธี
9. ปฏิบัติตามกฎกติกาและคำสั่งของเกมนั้น ๆ ส่งเสริมให้ลดปัญหาต่าง ๆ ของสังคมได้
10. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ไม่มั่วยาเสพติด ลดอาชญากรรม
11. ฝึกการเป็นผู้นำและเป็นผู้ตามที่ดี

รูสนี จะตะ และคณะ (2562 : 1437) กล่าวถึง ประโยชน์ของเกมการศึกษาว่า เกมการศึกษา เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมและฝึกทักษะให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอดในสิ่งที่เรียน นอกจากนี้ วิธีการเล่นยังช่วยส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมทางสังคมในด้านการช่วยเหลือแบ่งปัน การยอมรับผู้อื่น เพื่อให้อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

ภานุพงศ์ คงเอียด (2562 : 22) กล่าวถึง ประโยชน์ของเกมการศึกษาว่า เกมการศึกษา เป็นเครื่องมือในการนำผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ มีความรู้ รู้จักแก้ปัญหาและยังเป็นกิจกรรม อย่างหนึ่งที่มีส่วนช่วยในการพัฒนาทักษะการคิดด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนได้

ณัฐญา นันทราช (2563 : 51) กล่าวถึง ประโยชน์ของเกมการศึกษาว่า เกมการศึกษาเป็น กิจกรรมที่เน้นการเล่น มีสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย โดยมีครูและกติกาที่ช่วยพัฒนาความคิด ให้เกิดการเรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน สามารถเล่นคนเดียวหรือเป็นกลุ่ม และมีกระบวนการเล่น ที่ช่วยฝึกทักษะความพร้อมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจสังคม และสติปัญญา

จากประโยชน์ของเกมการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า เกมการศึกษาเป็นกิจกรรมที่มีส่วนช่วยให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน ช่วยส่งเสริมทำให้เกิดทักษะในหลาย ๆ ด้าน ทั้งด้านความคิด ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และสติปัญญาในการแก้ปัญหา รวมทั้งเกิดความคิดรวบยอด อีกด้วย

การหาประสิทธิภาพของเกมการศึกษา

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการหาประสิทธิภาพของเกมหรือการหาประสิทธิภาพของ สื่อการสอน จำเป็นจะต้องผ่านกระบวนการควบคุมและประกันคุณภาพ เพื่อให้แน่ใจว่าต้นแบบ ชิ้นงานนั้นมีประสิทธิภาพจริง โดยมีนักการศึกษาได้กล่าวไว้ดังนี้

รัตนะ บัวสนธิ์ (2554 : 17 - 19) กล่าวว่า การประเมินประสิทธิภาพของนวัตกรรม เพื่อเป็นการพิจารณาว่าเมื่อนำนวัตกรรมการศึกษาภายหลังจากผ่านการประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มบุคคลที่มีลักษณะภูมิหลังคล้ายคลึงใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมายแล้วผลจะเป็นประการใด โดยที่การประเมินประสิทธิภาพของนวัตกรรม มีลำดับขั้นตอนการประเมินดังนี้

1. การประเมินแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1 : 1) หมายถึง การนำนวัตกรรมไปทดลองใช้กับบุคคลที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มเป้าหมาย โดยที่บุคคลดังกล่าวนี้จะคัดเลือกมาจากผู้ที่มีคุณลักษณะตัวแทนกลุ่มเป้าหมาย 3 คน ได้แก่ ผู้ที่มีคุณลักษณะสูง ปานกลาง และต่ำกว่าปานกลาง การทดลองใช้นวัตกรรมที่เรียกว่าการประเมินแบบหนึ่งต่อหนึ่งมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อตรวจสอบว่านวัตกรรมนั้นมีความเกี่ยวข้องสร้างแรงจูงใจให้กับบุคคลที่มีลักษณะเป็นตัวแทนของกลุ่มเป้าหมายเพียงไร ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงนวัตกรรมให้มีความเหมาะสมในการนำไปใช้งานจริงกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

2. การประเมินประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็ก หมายถึง การนำนวัตกรรมที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขจากการประเมินประสิทธิภาพแบบหนึ่งต่อหนึ่งมาทดลองใช้กับกลุ่มบุคคลที่มีคุณลักษณะคล้ายกับกลุ่มเป้าหมายที่มีจำนวนมากขึ้น เช่น อาจจะใช้การประเมินแบบหนึ่งต่อสาม (1 : 3) หรือแบบหนึ่งต่อสี่ (1 : 4) ก็ได้ ซึ่งก็หมายถึงต้องใช้กลุ่มบุคคลจำนวน 9 คน แบ่งเป็นมีคุณลักษณะสูงกว่าปานกลาง 3 คน ปานกลาง 3 คน ต่ำกว่าปานกลาง 3 คน ในกรณีประเมินแบบหนึ่งต่อสาม แต่ถ้าเป็นการประเมินแบบหนึ่งต่อสี่ก็ต้องใช้จำนวนกลุ่มบุคคลทั้งสิ้น 12 คน การประเมินประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็กนี้จะมีการวิเคราะห์หาค่าบ่งบอกดัชนีหรือเกณฑ์การประเมินของนวัตกรรมที่เรียกว่าค่า E_1/E_2 โดยที่เกณฑ์ประสิทธิภาพ (E_1 / E_2) ของนวัตกรรม มีด้วยกัน 3 เกณฑ์ ได้แก่ 75/75 หรือ 80/80 และ 90/90 การจะใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพนวัตกรรมการศึกษาใดเกณฑ์หนึ่งจากสามเกณฑ์ มีหลักพิจารณาว่าถ้านวัตกรรมการศึกษานั้น มุ่งแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาความสามารถของผู้เรียนที่มีลักษณะซับซ้อนหรือมีเนื้อหาสาระค่อนข้างยากก็จะใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75 แต่ถ้าเนื้อหาสาระไม่ยากมากนัก ผู้เรียนที่มีลักษณะปานกลางจะนิยมใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 มากที่สุด ในทำนองเดียวกันถ้านวัตกรรมที่มีเนื้อหาสาระมุ่งปฏิบัติหรือมุ่งพัฒนาจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านทักษะการปฏิบัติจะใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ 90/90

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556 : 11 - 12) กล่าวว่า การผลิตสื่อและชุดการสอน จำเป็นต้องผ่านการทดสอบประสิทธิภาพก่อนที่จะให้ผู้สอนนำไปใช้กับผู้เรียน โดยผ่านขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. การทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1)

เป็นการทดสอบประสิทธิภาพที่ผู้สอน 1 คนทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอนกับผู้เรียน 1 - 3 คน โดยใช้เด็กอ่อน ปานกลาง และเด็กเก่ง ระหว่างทดสอบประสิทธิภาพให้จับเวลาในการประกอบกิจกรรม สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนว่า หงุดหงิด ทำหน้างาน หรือทำท่าทางไม่เข้าใจหรือไม่ ประเมินการเรียนรู้จากกระบวนการ คือกิจกรรมหรือภารกิจและงานที่มอบให้ทำ และทดสอบหลังเรียน นำคะแนนมาคำนวณหาประสิทธิภาพ หากไม่ถึงเกณฑ์ต้องปรับปรุงเนื้อหาสาระ กิจกรรมระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนให้ดีขึ้น โดยปกติคะแนนที่ได้จากการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยวนี้อาจได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาก แต่ไม่ต้องวิตกเมื่อปรับปรุงแล้วจะสูงขึ้นมาก ก่อนนำไปทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม ทั้งนี้ E_1/E_2 ที่ได้จะมีค่าประมาณ 60/60

2. การทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10)

เป็นการทดสอบประสิทธิภาพที่ผู้สอน 1 คนทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอนกับผู้เรียน 6 - 10 คน (ละผู้เรียนที่เก่ง ปานกลาง อ่อน) ระหว่างทดสอบประสิทธิภาพให้จับเวลาในการประกอบกิจกรรม สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนว่า หงุดหงิด ทำหน้างาน หรือทำท่าทางไม่เข้าใจหรือไม่หลังจากทดสอบประสิทธิภาพให้ประเมินการเรียนรู้จากกระบวนการ คือ กิจกรรมหรือภารกิจและงานที่มอบให้ทำและประเมินผลลัพธ์คือการทดสอบหลังเรียนและงานสุดท้ายที่มอบให้ผู้เรียนทำส่งก่อนสอบประจำหน่วยให้นำคะแนนมาคำนวณหาประสิทธิภาพ หากไม่ถึงเกณฑ์ต้องปรับปรุงเนื้อหาสาระกิจกรรมระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียนให้ดีขึ้น คำนวณหาประสิทธิภาพและปรับปรุงในคราวนี้คะแนนของผู้เรียนจะเพิ่มขึ้นอีกเกือบเท่าเกณฑ์โดยเฉลี่ยจะห่างจากเกณฑ์ประมาณ 10% นั่นคือ E_1/E_2 ที่ได้จะมีค่าประมาณ 70/70

3. การทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100)

เป็นการทดสอบประสิทธิภาพที่ผู้สอน 1 คนทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอนกับผู้เรียนทั้งชั้น ระหว่างทดสอบประสิทธิภาพให้จับเวลาในการประกอบกิจกรรม สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนว่า หงุดหงิด ทำหน้างาน หรือทำท่าทางไม่เข้าใจหรือไม่ หลังจากทดสอบประสิทธิภาพภาคสนามแล้วให้ประเมินการเรียนรู้จากกระบวนการ คือกิจกรรมหรือภารกิจและงานที่มอบให้ทำและทดสอบหลังเรียนนำคะแนนมาคำนวณหาประสิทธิภาพ หากไม่ถึงเกณฑ์ต้องปรับปรุงเนื้อหาสาระกิจกรรมระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนที่ดีขึ้นแล้วนำไปทดสอบประสิทธิภาพภาคสนามซ้ำกับผู้เรียนต่างกลุ่มหากทดสอบประสิทธิภาพ 2 - 3 ครั้ง ได้ค่าประสิทธิภาพถึงเกณฑ์ขั้นต่ำปกติไม่ควรทดสอบประสิทธิภาพเกิน 3 ครั้ง ด้วยเหตุนี้ ขั้นตอนทดสอบประสิทธิภาพภาคสนามจึงแทนด้วย 1:100 ผลลัพธ์ที่ได้จากการทดสอบประสิทธิภาพภาคสนามควรใกล้เคียงกัน เกณฑ์ที่ตั้งไว้ หากต่ำกว่าเกณฑ์ไม่เกิน 2.5% ก็ให้ยอมรับว่า สื่อหรือชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการหาประสิทธิภาพของเกม มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงไว้หลายแบบ ซึ่งในงานวิจัยเล่มนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาประสิทธิภาพตามแบบของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ โดยประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1. การทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว (1:1) 2. การทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม (1:10) และ 3. การทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม (1:100)

การสอนแบบโฟนิกส์

การสอนแบบโฟนิกส์เป็นวิธีการสอนอ่านออกเสียง โดยผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงความสัมพันธ์ของเสียงกับตัวอักษร รวมถึงเรียนรู้หลักการเกี่ยวกับการวิเคราะห์เสียงพยัญชนะ และสระ เพื่อให้ผู้เรียนเปล่งเสียงออกมาได้อย่างถูกต้อง มีนักวิชาการกล่าวถึงการสอนแบบโฟนิกส์ไว้ดังนี้

ความหมายของการสอนแบบโฟนิกส์

จากการศึกษาค้นคว้าตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการสอนแบบโฟนิกส์ไว้ดังนี้

ฮัฟส์ (Hughes, 1972 : 2) ได้ให้ความหมายของการสอนแบบโฟนิกส์ว่า เป็นการสอนการอ่านบนพื้นฐานความสัมพันธ์ของเสียงและตัวอักษร เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างตัวอักษรต่าง ๆ และเสียงอ่านที่เกิดจากตัวอักษรนั้น ๆ

แจนนูซี (Jannuzi, 1997 : 12) ได้ให้ความหมายของการสอนแบบโฟนิกส์ว่า เป็นแนวทางหนึ่งในการสอนการอ่านและสะกดคำ โดยเน้นความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและสัญลักษณ์ของเสียง

วาริต เจริญราษฎร์ (2555 : 12) ได้ให้ความหมายของการสอนแบบ โฟนิกส์ว่า เป็นรูปแบบการเรียนภาษาที่ใช้ความสัมพันธ์ของตัวอักษรและเสียงของตัวอักษรซึ่งมีหน่วยเสียงที่สัมพันธ์กัน เป็นแนวทางหนึ่งในการสอนการอ่านออกเสียงและการสะกดคำโดยเน้นความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและสัญลักษณ์ของเสียง

นุสรีย์ กันยา (2559 : 49) ได้ให้ความหมายของการสอนแบบโฟนิกส์ว่า เป็นวิธีการสอนที่ใช้วิธีต่าง ๆ เพื่อฝึกฝนให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์เสียงกับตัวอักษร และแยกแยะความแตกต่างของเสียงต่าง ๆ เน้นการสรุปกฎเกณฑ์ให้ผู้เรียนเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเสียงในภาษาพูดกับตัวอักษรเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงรูปแบบคำพูดกับรูปแบบคำเขียน หรือการสะกดคำได้

ซาร่าห์ หะยีแวนฮามะ (2560 : 21) ได้ให้ความหมายของการสอนแบบโฟนิกส์ว่า โฟนิกส์คือ เสียงที่เป็นหน่วยเสียงซ่อนอยู่ในตัวอักษรทุกตัว ตัวอักษรอาจจะต่างกันในรูปแบบของตัวสะกดซึ่งเป็นผู้เรียนจะได้หาคำออกเสียงทุกเสียงที่อยู่ในตัวอักษรและสระด้วยการเรียนรู้หน่วยเสียงต่าง ๆ ในคำ และรู้จักที่จะนำเอาเสียงต่าง ๆ เหล่านั้นมาผสมกันเป็นคำเพื่อสื่อความหมายนั้น เป็นการสร้างรากฐานที่ดีในด้านการอ่าน

อัยวัฒน์ ม่วงเสาร์ (2561 : 34) ได้ให้ความหมายของการสอนแบบโฟนิกส์ว่า เป็นวิธีการสอนอ่านออกเสียง พยัญชนะและสระในภาษา ซึ่งแต่ละตัวมีเสียงเฉพาะของตัวเอง การอ่านออกเสียงผู้เรียนจะต้องศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเสียง และรูปร่างของตัวอักษรนั้น ๆ จากการโยงตัวอักษรคู่เสียงตัวอักษร จนใช้ได้อย่างอัตโนมัติซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถออกเสียงได้

สินธุมาส อินนันชัย (2562 : 38) ได้ให้ความหมายของการสอนแบบโฟนิกส์ว่า เป็นระบบเสียงในภาษาที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างตัวอักษรและเสียงของตัวอักษรนั้น ๆ โดยจะมีหลักเกณฑ์ทางภาษาที่ชัดเจนในการออกเสียงเหล่านั้น โดยผู้เรียนต้องจดจำอักขระที่เป็นสัญลักษณ์ของเสียง และตัวอักษรแต่ละตัว และสามารถนำไปประสมกันเพื่ออ่านเป็นคำ และเป็นเสียงในภาษาซึ่งเน้นที่เสียงพยัญชนะและสระที่ผู้เรียนจะต้องเปล่งออกมาให้ถูกต้อง

กันยรัตน์ เมธาวงศ์ (2563 : 16) ได้ให้ความหมายของการสอนแบบโฟนิกส์ว่า เป็นการสอนอ่านที่เน้นความสัมพันธ์ของรูปตัวอักษรที่มีทั้งสระและพยัญชนะกับเสียงของอักขระแต่ละตัว เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสะกดคำและสร้างเป็นคำจากเสียงที่อ่าน ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านได้

จากความหมายของการสอนแบบโฟนิกส์ดังกล่าว สรุปได้ว่า การสอนแบบโฟนิกส์ คือ วิธีการสอนออกเสียงพยัญชนะ และสระ ที่ใช้ความสัมพันธ์ของรูปร่างตัวอักษรหรือพยัญชนะ และเสียงของพยัญชนะนั้น ๆ โดยมีหน่วยของเสียงที่ซ่อนอยู่ในแต่ละตัวอักษร มีหลักเกณฑ์ทางภาษาที่ชัดเจนผู้เรียนสามารถนำมาประสมกันเพื่อออกเสียงหรือเปล่งเสียงออกมาเป็นคำได้ ซึ่งเป็นรากฐานที่ดีในด้านการอ่านช่วยให้ผู้เรียนสื่อความหมายออกมาได้

ความสำคัญและจุดมุ่งหมายของการสอนแบบโฟนิกส์

ความสำคัญและจุดมุ่งหมายของการสอนแบบโฟนิกส์ คือ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับหลักการเรื่องเสียงและตัวอักษรมีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึง ความสำคัญและจุดมุ่งหมายของการสอนแบบโฟนิกส์ ไว้ดังนี้

เจน นูซี (Jannuzi, 1997 : 12; อ้างอิงใน ดาวนิน ไทยศิลา, 2562 : 48) ได้กล่าวถึงความสำคัญและจุดมุ่งหมายของการสอนแบบโฟนิกส์ ไว้ว่า เป็นการสอนที่อธิบายถึงความกระจำและเพิ่มเติมการเรียนรู้ของความตระหนักในหน่วยพื้นฐานของเสียง เป็นสะพานของการเรียนรู้และความเข้าใจในหน่วยพื้นฐานของเสียงถึงการถอดรหัสของสัญลักษณ์ในระบบภาษาเขียนและการเริ่มต้นที่แท้จริงของความสามารถในการอ่านออกเขียนได้

นุสรีย์ กันยา (2559 : 49) ได้กล่าวถึงความสำคัญและจุดมุ่งหมายของการสอนแบบโฟนิกส์ ไว้ว่า เป็นการสอนเพื่อฝึกฝนให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์เสียงกับตัวอักษร และสามารถแยกแยะ

ความแตกต่างของเสียงต่าง ๆ เน้นการสรุปกฎเกณฑ์ให้ผู้เรียนเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเสียงในภาษาพูดกับตัวอักษร และสามารถอ่านได้อย่างถูกต้อง

วันเพ็ญ เดียวสมคิด (2551 : 20; อ้างถึงใน สินธูมาส อินนันชัย. 2562 : 38) ได้กล่าวถึงความสำคัญและจุดมุ่งหมายของการสอนแบบโฟนิกส์ ไว้ว่า แท้จริงแล้วต้องการให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการว่าเสียงและตัวอักษรที่มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ เมื่อความสัมพันธ์พื้นฐานของเสียงและตัวอักษรได้รับการสอนแล้ว วิธีการที่ดีที่สุดต่อผู้เรียนต่อมา เป็นการขยายความรู้เหล่านี้โดยการใช้โอกาสได้ฝึกฝนโดยการอ่าน

สินธูมาส อินนันชัย (2562 : 38) ได้กล่าวถึงความสำคัญและจุดมุ่งหมายของการสอนแบบโฟนิกส์ ไว้ว่า เป็นการสอนอ่านแบบหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญให้ผู้เรียนมีความรู้เรื่องตัวอักษรมีความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับตัวอักษร ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่จะนำไปสู่การอ่านออกเขียนได้ มีความเหมาะสมสำหรับผู้เรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน และเป็นการสอนที่กระตุ้นให้เกิดการตระหนักรับรู้ระบบเสียงในภาษาซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญของกระบวนการอ่าน

จากความสำคัญและจุดมุ่งหมายของการสอนแบบโฟนิกส์ดังกล่าว สรุปได้ว่า การสอนแบบโฟนิกส์ เป็นการสอนเพื่อฝึกฝนและอธิบายความกระจ่าง ถึงหลักการว่าเสียงและตัวอักษรที่มีความสัมพันธ์กัน โดยผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าใจถึงหลักการความสัมพันธ์พื้นฐานของเสียงและตัวอักษร เป็นการสอนที่กระตุ้นให้เกิดการตระหนักรับรู้ระบบเสียง และสามารถแยกแยะเสียงได้อย่างถูกต้อง

ขั้นตอนการสอนแบบโฟนิกส์

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการสอนแบบโฟนิกส์ มีนักการศึกษาหลายท่านได้กำหนดขั้นตอนการสอนแบบโฟนิกส์ ได้ดังนี้

กันนิง (Gunning. 2002 : 251 - 253) ได้กำหนดขั้นตอนของการสอนแบบโฟนิกส์ ไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความตระหนักในหน่วยเสียง และสร้างคำที่สัมผัสคล้องจองกัน

ขั้นที่ 2 การเพิ่มคำขึ้นต้น

ขั้นที่ 3 การเพิ่มคำที่คล้องจอง

ขั้นที่ 4 การฝึกผสมคำ

ขั้นที่ 5 การแนะนำคำศัพท์โดยความหมายจากภาพ

ขั้นที่ 6 การฝึกอ่านตามคำที่กำหนดให้

ขั้นที่ 7 การนำไปใช้ในการอ่านบทอ่าน

ขั้นที่ 8 การสะกดคำ

ลูวิส และอีลลิส (Lewis and Ellis, 2006 : 4) ได้กำหนดขั้นตอนของการสอนแบบโฟนิกส์ไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมความพร้อม (Warm Up) เป็นขั้นตอนที่เตรียมไว้ให้ผู้เรียนพร้อมที่จะเข้าสู่บทเรียน โดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ ที่สนุกสนานและสอดคล้องกับบทเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นทบทวนความรู้เก่า (Revision) เป็นขั้นที่ผู้สอนนำความรู้เก่าโดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้เสียงเก่าที่ครูเคยสอนไปเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนยังคงจำเสียงเก่าได้และที่สำคัญเป็นการสร้างให้ผู้เรียนมีความแม่นยำและเข้าใจในการใช้เสียงได้มากขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นสอนเสียงใหม่ (New Sound) เป็นขั้นที่ผู้สอนนำเสนอเสียงใหม่ให้กับผู้เรียนพร้อมคำอธิบาย อาจใช้ภาพประกอบที่เกี่ยวกับตำแหน่งการวางลิ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจการกำเนิดของเสียงได้ถูกต้อง การนำเสนอเสียงใหม่ให้ได้ประสิทธิภาพอาจจะใช้เสียงที่มาจากเจ้าของภาษาควบคู่กันไปด้วย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักถึงเสียงที่เรียนรู้ใหม่

ขั้นที่ 4 ขั้นประสมคำ (Word Making) เป็นขั้นที่ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนนำเสียงใหม่ที่ได้ไปประสมกับเสียงอื่น ๆ ที่ผู้เรียนมีความรู้อยู่แล้วประกอบขึ้นเป็นคำ

ขั้นที่ 5 ขั้นฝึกเขียนตัวอักษร (Letter Formation) เมื่อผู้เรียนได้ยินเสียงและฝึกใช้เสียงแล้ว ต้องมีการฝึกเขียนตัวอักษรดังกล่าวที่สอดคล้องกับเสียงนั้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงเสียงกับตัวอักษรได้ โดยผู้สอนจะต้องนำเสนอตัวอักษรให้ชัดเจนผ่านกระดานหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เหมาะสมแก่การนำเสนอตัวอักษร

ขั้นที่ 6 เสริมให้เข้มแข็ง (Consolidation) เป็นขั้นตอนสุดท้ายโดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ในการใช้เสียงที่ได้สอนไปสอดคล้องกับตัวอักษร เช่น กิจกรรมการเรียนรู้ร่วมมือ กิจกรรมเกม การทำแบบฝึกหัด เป็นต้น

สุไพเราะ ลีลามณี (2553 : 8 - 9) ได้กำหนดขั้นตอนของการสอนแบบโฟนิกส์ไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ ผู้สอนสนทนากับผู้เรียน เพื่อสร้างความคุ้นเคย ผู้สอนกระตุ้นผู้เรียนให้สนใจกระตือรือร้นที่จะเข้ากิจกรรมการเรียนการสอน และเห็นความจำเป็นในการเรียนรวมทั้งการทบทวนความรู้เดิม หรือเนื้อหาที่เรียนไปแล้ว

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ผู้สอนยกตัวอย่าง สาธิต แนะนำให้ผู้เรียนรู้จัก และวิเคราะห์หน่วยเสียง รวมทั้งการสร้างความรู้ความเข้าใจการใช้สัญลักษณ์แทนหน่วยเสียงด้วยตัวอักษรจากการใช้ประสาทสัมผัสได้แก่ การได้ยิน การมองเห็นนอกจากนี้ผู้เรียนยังใช้ประสาทสัมผัสอื่นร่วมด้วย คือ การเคลื่อนไหวร่างกาย เช่น การออกเสียงโดยการเคลื่อนไหวอวัยวะภายในปาก การเคลื่อนไหวนิ้ว มือ แขน และขา หรือการสัมผัสภายนอก คือ การสัมผัสพื้นผิว เช่น การใช้นิ้วมือเขียนตัวอักษรลงบนกระดาษทราย ผ้า หรือพื้นห่อ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึก ผู้เรียนนำความรู้ความเข้าใจที่ได้ไปใช้ให้เกิดความคล่องแคล่วโดยใช้ประสาทสัมผัส ได้แก่ การฟัง การมองเห็น การเคลื่อนไหวร่างกายอวัยวะภายในปากเพื่อการออกเสียง และการสัมผัสภายนอก ในระหว่างที่ผู้เรียนฝึกผ่านกิจกรรมผู้สอนให้คำแนะนำและให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อให้ผู้เรียนแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง นอกจากนี้ในขั้นการฝึกยังเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงหรือสาธิตเนื้อหาสิ่งที่เรียนด้วย

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป และทบทวน โดยผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันทบทวนสรุปเนื้อหาที่เรียนเมื่อผู้เรียนเข้าสู่เนื้อหาในตอนที่ 2 คือ การประสมอักษรและการอ่านคำผู้เรียนแต่ละคนเขียนสะกดคำที่เรียนไปแล้ว และเลือกคำที่จะอ่านในแต่ละครั้งตั้งแต่ 5 คำขึ้นไป ผู้สอนบันทึกคำที่ผู้เรียนอ่านได้เพื่อให้ผู้เรียนรับรู้ความก้าวหน้า ความสามารถในการอ่านคำของตนเอง

พัชรินทร์ ล้นซาง (2555 : 6 - 7) ได้กำหนดขั้นตอนของการสอนแบบโฟนิกส์ ไว้ดังนี้

1. ขั้นเตรียมความพร้อม (Warm up)
 - 1.1 ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้กิจกรรมที่สนุกสนาน เช่น การใช้เพลง บทกลอนสั้น ๆ
 - 1.2 ให้ผู้เรียนสังเกตและบอกชื่อตัวพยัญชนะจากเนื้อหาของเพลงหรือบทกลอนสั้น ๆ
2. ขั้นนำเสนอ (Presentation)
 - 2.1 ครูอธิบายเกี่ยวกับเสียงของพยัญชนะ สระ ตามลำดับ โดยใช้บัตรภาพ บัตรคำ บัตรอักษรหรือจากเทปบันทึกเสียงและวิธีทักเกี่ยวกับโฟนิกส์
 - 2.2 ครูให้ผู้เรียนสังเกตการออกเสียงพยัญชนะ สระ จากสื่อการสอนเหล่านั้น
 - 2.3 ครูออกเสียงคำที่กำหนดอย่างช้า ๆ และเน้นเสียงต่างพยัญชนะ สระ ในคำนั้นให้ผู้เรียนฟัง
 - 2.4 ครูเขียนคำที่กำหนดบนกระดาน โดยแนะนำการฝึกสะกดคำ
 - 2.5 ครูอธิบายการสร้างคำโดยใช้แผนผังใยแมงมุม หรือ การผสมเสียงตัวพยัญชนะกับกลุ่มคำ
3. ขั้นฝึกปฏิบัติ (Practice)
 - 3.1 ครูออกเสียง พยัญชนะ สระ และเสียงพยัญชนะท้ายคำให้นักเรียนฟังทีละตัวหรือใช้เทปที่มีเสียงเจ้าของภาษาออกเสียงหรือจากสื่อวิธีทัก
 - 3.2 ผู้เรียนฝึกออกเสียงพยัญชนะเดี่ยวตามที่กำหนดทีละตัว ตามด้วยเสียงสระเสียงพยัญชนะท้ายคำจากผู้สอนและเสียงที่ได้ยินจากเทปที่มีเสียงเจ้าของภาษาหรือจากสื่อวิธีทัก
 - 3.3 ครูออกเสียงคำอย่างช้า ๆ พร้อมกับชี้ไปที่ตัวพยัญชนะของคำนั้น และทำซ้ำหลายครั้งอย่างเป็นจังหวะ
 - 3.4 ผู้เรียนออกเสียงคำอย่างช้า ๆ โดยครูชี้ไปที่ตัวพยัญชนะของคำนั้น และทำซ้ำหลายครั้งอย่างเป็นจังหวะ

3.5 ครูลบพยัญชนะตัวแรกแล้วเปลี่ยนพยัญชนะตัวใหม่ผสมกับกลุ่มคำเดิมและปฏิบัติกิจกรรมซ้ำ ในข้อที่ 3 และ 4

3.6 ครูทำกิจกรรมข้อที่ 5 สำหรับคำต่อไป

3.7 ครูแบ่งผู้เรียนเป็น 5 กลุ่ม แต่ละกลุ่มจะได้รับมอบหมายให้ออกเสียงพยัญชนะที่ตนได้รับ เช่น B จะได้รับบัตรอักษร B เป็นต้น

3.8 ครูจับบัตรกลุ่มคำแสดงโดยยืนอยู่ตรงกลางระหว่างกลุ่มผู้เรียน และตกลงกับผู้เรียนถ้าครูชี้ไปที่กลุ่มไหน กลุ่มนั้นจะต้องออกเสียงตัวแรกคือตัวที่ตนได้รับ ผิดชอบผสมกับกลุ่มคำนั้น เช่น ถ้าครูชี้ไปที่กลุ่ม R ให้ออกเสียง RaRa แล้วผสมกับกลุ่มคำ _un ที่ครูแสดงแล้วอ่านออกเสียงเป็นคำว่า Run

3.9 ครูเปลี่ยนตัวอักษรแต่ละกลุ่ม โดยให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มพยายามออกเสียงครบทุกตัวอักษร

4. ขึ้นนำไปใช้ (Production)

4.1 ครูให้ผู้เรียนจับคู่ โดยให้คนที่เรียนรู้เร็วกับคนที่เรียนรู้ช้า เพื่อเป็นการช่วยกันระหว่างเพื่อนกับเพื่อน แล้วครูให้ผู้เรียนฝึกทำใบงานร่วมกัน

4.2 ครูให้ผู้เรียนแต่ละคู่สร้างคำด้วยแผนผังไข่มุม และกลุ่มคำแล้วนำเสนอผลงานนั้นหน้าชั้นเรียนพร้อมกับบอกความหมายของคำบางคำที่มีความหมาย

5. ขึ้นสรุป (Wrap Up)

5.1 ครูสรุปกลุ่มคำที่ผู้เรียนนำเสนอ และนำไปติดบนผนังตามมุมห้องเรียน

5.2 ผู้เรียนร่วมกันสรุปบทเรียน แล้วอ่านคำที่เพื่อนนำเสนออีกครั้ง

ชาธิพัห์ งามโชนง (2561 : 4) ได้กำหนดขั้นตอนของการสอนแบบโฟนิกส์ ไว้ดังนี้

1. ขึ้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูใช้คำถามกระตุ้นความคิด เพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และแจ้งให้ผู้เรียนรับทราบถึงเนื้อหาที่เรียนในวันนี้

2. ขึ้นสอน/การนำเสนอ

ครูสอนอ่านออกเสียงพร้อมความหมายของแต่ละคำในสระเสียงสั้น โดยบัตรคำศัพท์ จากนั้นทบทวนคำศัพท์พร้อมฝึกอ่านคำสระเสียงสั้นจนเกิดความชำนาญ

3. ขึ้นฝึกและทำกิจกรรม

ครูอธิบายหรือสาธิตกิจกรรม และบอกกติกาการเล่นอย่างละเอียด รวมถึงเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถาม หากไม่เข้าใจในการเล่นกิจกรรม เมื่อทำกิจกรรมครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปกิจกรรม

4. ขั้นสรุป

ครูแจกใบงานให้ผู้เรียน อธิบายครึ่งตอนการทำใบงาน เมื่อทำใบงานเสร็จครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปว่าวันนี้ได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องใด

อรรถพร บัตถังทนัง (2561 : 31) ได้กำหนดขั้นตอนของการสอนแบบโฟนิกส์ ไว้ดังนี้

1. ขั้นเตรียมความพร้อม (Warm Up) เป็นขั้นตอนที่ปรับและเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะเรียน โดยใช้เกม เพลงทางภาษาเพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนาน

2. ขั้นนำเสนอ (Presentation) ประกอบด้วย

2.1 จำแนกเสียงสระ พยัญชนะ โดยใช้แผนภูมิอธิบายอวัยวะที่ใช้ในการกำเนิดเสียง

2.2 ฟังออกเสียงตามหลักสัทศาสตร์ เริ่มจากการออกเสียงตัวอักษรแต่ละตัวผสมเสียงให้เป็นคำ

3. ขั้นฝึกปฏิบัติ (Practice)

3.1 ฟังออกเสียงซ้ำ ๆ ของคำพยางค์เดียว และที่มีมากกว่าหนึ่งพยางค์เป็นวลี และประโยคสั้น ๆ ในรูปแบบต่าง ๆ โดยฝึกการเน้นเสียงหนักเบาให้ถูกต้อง ซึ่งผู้สอนจะต้องออกเสียงให้ผู้เรียนฟังในลักษณะที่เป็นตามธรรมชาติมากที่สุด หรือให้ผู้เรียนฟังจากออดิโอ (Audio) ที่เป็นเจ้าของภาษา โดยให้เป็นไปตามบริบทที่ใช้ภาษานั้น

3.2 ผู้เรียนทำกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนรู้คำศัพท์ โดยการอ่านออกเสียงและการอ่านสะกดคำ

4. ขั้นนำไปใช้ (Production) หรือขั้นแสดงออกทางภาษา เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนจะได้นำความรู้เกี่ยวกับทักษะที่เรียนไปใช้ในการฝึกด้วยตนเอง (การทำแบบฝึกทักษะ ใบงาน)

5. ขั้นสรุป (Wrap Up) เป็นการสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนในแต่ละหน่วย โดยสรุปเป็นผังมโนทัศน์

อัยวัฒน์ ม่วงเสาร์ (2561 : 39) ได้กำหนดขั้นตอนของการสอนแบบโฟนิกส์ ไว้ดังนี้

1. ขั้นเตรียมความพร้อม (Warm Up) เป็นขั้นตอนที่ปรับและเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะเรียน โดยใช้กิจกรรมสนุกสนานและสร้างความสนใจของผู้เรียน

2. ขั้นนำเสนอ (Presentation) ผู้เรียนได้รับการอธิบายเนื้อหาของหน่วยเสียงพยัญชนะสระ และการลงเสียงเน้นหนักในคำ ผู้เรียนจะฝึกฟังก่อนจำแนกเสียงซึ่งครูอาจใช้ Chart ประกอบคำอธิบายเกี่ยวกับอวัยวะที่เกี่ยวข้องและการกำเนิดเสียง

3. ขั้นฝึกปฏิบัติ (Practice) ผู้เรียนฝึกออกเสียงตามหลักสัทศาสตร์ เริ่มจากการออกเสียงตัวอักษรแต่ละตัว ออกเสียงเป็นคำ วลี และประโยค

3.1 ผู้เรียนฝึกลอกเสียงซ้ำ ๆ ของคำ วลี และประโยค โดยการฝึกในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งผู้สอนจะออกเสียงให้ผู้เรียนฟังในลักษณะที่เป็นธรรมชาติมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ หรือให้ผู้เรียนฟังจากเทปที่มีเจ้าของภาษาโดยให้เป็นไปตามบริบทที่ใช้ภาษานั้น

3.2 ผู้เรียนทำกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนรู้คำศัพท์โดยการอ่านออกเสียงและเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์

4. ขั้นนำไปใช้ (Production) หรือขั้นแสดงออกทางภาษา เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนจะได้นำความรู้เกี่ยวกับทักษะที่เรียนไปใช้ในการฝึกฝนด้วยตนเอง

ตาราง 10 ตารางสังเคราะห์ขั้นตอนการสอนแบบโฟนิกส์

ขั้นที่	Gunning (2002 : 251-253)	Lewis and Ellis (2006 : 4)	สุไพเราะ ถิลาณี (2553 : 8-9)	พัชรินทร์ ถิ่นสง (2555 : 6-7)	ขริ่งฟ้า งามโชนง (2561 : 4)	อรรณ บัดตั้งท้าง (2561 : 31)	อัยวัฒน์ ม่วงเสาร (2561 : 39)	ผู้วิจัย
ขั้นเตรียมความพร้อม (Warm up) /								
ความตระหนักในหน่วยเสียง /	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ทบทวนความรู้เก่า (Revision)								
ขั้นนำเสนอ (Presentation)			✓	✓	✓	✓	✓	✓
ขั้นฝึกปฏิบัติ (Practice) การฝึก								
ผสมคำ / การฝึกอ่านตามคำที่								
กำหนดให้ / สอนเสียงใหม่ (New	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Sound) / ประสมคำ (Word								
Making) / ฝึกเขียนตัวอักษร								
(Letter Formation)								

ตาราง 10 (ต่อ)

ขั้นที่	Gunning (2002 : 251-253)	Lewis and Ellis (2006 : 4)	สุปปรมา ลีลามณี (2553 : 8-9)	พัชรินทร์ ต้นซาง (2555 : 6-7)	ชรีฟ้าห์ งามโชนง (2561 : 4)	อรพรรณ ปัตตังทนาง (2561 : 31)	อัยวัฒน์ ม่วงเสาร์ (2561 : 39)	ผู้วิจัย
ขั้นนำไปใช้ (Production) / การนำไปใช้ในการอ่านบทอ่าน / การสะกดคำ / เสริมให้เข้มแข็ง (Consolidation)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ขั้นสรุป (Wrap Up)				✓		✓		

จากตารางสังเคราะห์ขั้นตอนการสอนแบบโฟนิกส์ สามารถสรุปได้ทั้งหมด 4 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมความพร้อม (Warm up) ขั้นที่ 2 ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation) ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกปฏิบัติ (Practice) และขั้นที่ 4 ขั้นนำไปใช้ (Production) โดยงานวิจัยเล่มนี้ผู้วิจัยเลือกนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนทั้ง 4 ขั้นตอน มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม (Warm Up) ปรับและเตรียมผู้เรียนให้พร้อมกับการเรียน โดยใช้กิจกรรมสนุกสนานเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน และสอดคล้องกับบทเรียน

ขั้นที่ 2 นำเสนอเนื้อหา (Presentation) ผู้เรียนรับการอธิบายเกี่ยวกับองค์ประกอบของคำศัพท์ เช่น พยัญชนะ และสระ เรียนรู้ถึงหลักการและวิธีการออกเสียงของแต่ละตัว

ขั้นที่ 3 ฝึกปฏิบัติ (Practice) ผู้เรียนฝึกออกเสียงตามหลักของสัทอักษรจีน เริ่มจากออกเสียงพยัญชนะ และสระแต่ละตัว ออกเสียงเป็นคำ และประโยค จากนั้นทำกิจกรรมผ่านการเล่นเกมการศึกษาที่ผู้สอนสร้างขึ้น โดยเนื้อหาในเกมการศึกษาเกี่ยวกับการออกเสียงของพยัญชนะ และสระ

ขั้นที่ 4 นำไปใช้ (Production) ผู้เรียนต้องแสดงออกทางภาษา ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนต้องนำความรู้เกี่ยวกับทักษะที่เรียนไปใช้ฝึกฝนตนเอง

การอ่านออกเสียง

การอ่านออกเสียง เป็นเปล่งเสียงออกมาเพื่ออ่านตามตัวอักษรให้ถูกต้องตามประเภทของสิ่งที่กำลังอ่าน มีจังหวะ การเน้นเสียงหนักเสียงเบา และอ่านออกเสียงได้ถูกต้องตามหลักการออกเสียง

ความหมายของการอ่านออกเสียง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความหมายของการอ่านออกเสียง มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านไว้ดังนี้

หมิงหยู เป่า (Mengyu Bao. 2017 : 28) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านออกเสียงไว้ว่า การอ่านออกเสียง หมายถึง การเปล่งเสียงตามถ้อยคำที่ปรากฏในข้อความที่กำลังอ่าน เพื่อสื่อความเข้าใจไปยังผู้ฟังได้รับทราบเรื่องราวได้อย่างถูกต้อง โดยผู้อ่านจะต้องทำเสียงให้น่าฟัง เว้นวรรคตอนให้ถูกต้อง ออกเสียงคำได้อย่างชัดเจน ใช้น้ำเสียงให้เหมาะสมกับบรรยากาศและบริบทของเรื่อง ผู้อ่านต้องมีการฝึกฝนอย่างจริงจัง

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ (2545 : 120) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านออกเสียงไว้ว่า การอ่านออกเสียง เป็นกระบวนการต่อเนื่องระหว่างสายตา สมองและการเปล่งเสียงออกมาทางช่องปาก นั่นคือ สายตาจะต้องจับจ้องตัวอักษรและเครื่องหมายต่าง ๆ ที่เขียนไว้และสมองต้องประมวลเป็นถ้อยคำ จากนั้นเปล่งเสียงออกมา

วาริด เจริญราษฎร์ (2556 : 6) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านออกเสียงไว้ว่า การอ่านออกเสียงเป็นการจำรูปคำแล้วอ่านออกเสียงคำได้อย่างถูกต้องและเปล่งเสียงให้ชัดเจน มีความดังที่เหมาะสมกับสถานที่และผู้ฟัง ตลอดจนการใช้น้ำเสียงให้สัมพันธ์กับบทอ่าน

พิณพร คงแท่น (2562 : 13) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านออกเสียงไว้ว่า เป็นการถ่ายทอดตัวอักษรออกมาเป็นเสียง และเป็นการอ่านที่ผู้อื่นสามารถได้ยินเสียงอ่าน หรือการอ่านโดยที่ผู้อ่านออกเสียงเปล่งออกมาในขณะที่อ่าน การอ่านออกเสียงเปล่งเสียงออกมาในขณะที่อ่านจะช่วยให้สามารถจดจำคำศัพท์ได้ และออกเสียงได้ถูกต้อง ตลอดจนสามารถนำไปถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้อื่นรับรู้ได้

จากความหมายของการอ่านออกเสียงดังกล่าว สรุปได้ว่า การอ่านออกเสียง หมายถึง การเปล่งเสียงผ่านช่องปากออกมาในขณะที่อ่านเป็นถ้อยคำได้อย่างถูกต้องและชัดเจน ในขณะที่อ่านออกเสียงจะช่วยให้สามารถจดจำคำศัพท์ได้

ความสำคัญของการอ่านออกเสียง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านออกเสียง มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านออกเสียงไว้ดังนี้

ฟอกซ์ (Fox, 2008 : Unpage) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านออกเสียง ไว้ดังนี้

1. การอ่านออกเสียงนั้นช่วยให้ผู้เรียน ได้พัฒนาทักษะทางภาษาให้มากขึ้นจากการได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ
2. ผู้เรียนยังได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการออกเสียงคำศัพท์ใหม่จากการอ่านออกเสียง
3. การฝึกอ่านออกเสียงบ่อย ๆ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านได้อย่างคล่องแคล่วชัดเจน และอ่านด้วยความมั่นใจ
4. การฝึกอ่านออกเสียงบ่อย ๆ เป็นการสร้างนิสัยรักการอ่านได้ตลอดชีวิต
5. การฝึกอ่านออกเสียงส่งผลให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องของกฎไวยากรณ์และโครงสร้างของประโยคได้อย่างถูกต้องสำหรับผู้เรียนที่เรียนในระดับสูงต่อไป

อุบล ทรัพย์อินทร์ (2552 : 17) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านออกเสียงไว้ว่า การอ่านออกเสียงมีความสำคัญมาก เพราะช่วยให้การเรียนรู้ของเด็กมีพัฒนาการในการเรียนรู้มากขึ้น และสามารถอ่านได้ตามอักขรวิธี ใช้เสียงได้ถูกต้องกับเนื้อหา สามารถเข้าใจเนื้อหาและถ่ายทอดเรื่องราวได้ถูกต้อง มีความสุขในการอ่านและกล้าพูดกล้าแสดงออก

นฤมล สุปินโน (2560 : 19) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านออกเสียงไว้ว่า การอ่านออกเสียงมีความสำคัญต่อการสร้างพื้นฐานที่ดีในการอ่าน การสอนอ่านออกเสียงยังช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านของผู้เรียนที่มีปัญหาด้านอ่าน และเน้นให้ความสำคัญการเรียนรู้วิธีการและรูปแบบการออกเสียงตัวอักษรและความสัมพันธ์ในการถอดรหัสเสียงจนสามารถอ่านออกมาเป็นคำที่มีความหมายหลากหลาย เพื่อช่วยในการสร้างและเรียนรู้คำศัพท์เพิ่มขึ้นจากการอ่าน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญของการอ่านออกเสียง สรุปได้ว่า การอ่านออกเสียงมีความสำคัญ เป็นส่วนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการทางด้านภาษามากขึ้น สำหรับผู้เรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน การฝึกออกเสียงทำให้ผู้เรียนเข้าใจโครงสร้างไวยากรณ์ สามารถอ่านอักขรวิธี ใช้เสียงได้อย่างถูกต้อง และได้เรียนรู้รูปแบบการออกเสียงตัวอักษรและความสัมพันธ์ในการถอดรหัสเสียงจนสามารถอ่านออกมาเป็นคำได้

สัทอักษรจีน

สัทอักษรจีน หรือ พินอิน เป็นมาตรฐานในการสะกดอ่านออกเสียงภาษาจีนที่กฎหมายทางประเทศจีนกำหนด โดยในปี ค.ศ. 1958 ทางรัฐบาลจีนได้ออกประกาศการใช้ “พินอิน” ตามกฎหมาย “พินอิน” ยังเป็นเครื่องมืออันสะดวกที่ใช้ในการสื่อสารของภาษาจีนในปัจจุบัน ถ้าสะกดอ่านพินอินได้ก็จะสามารถอ่านออกเสียงของคำศัพท์และประโยคของภาษาจีนได้ทั้งหมด

1. ความหมายของสัทอักษรจีน

จากการศึกษาค้นคว้าตำราและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความหมายของสัทอักษรจีน มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของสัทอักษรจีนไว้ดังนี้

ศุภรัตน์ เลิศพาณิชย์กุล และณัฐกาญจน์ สุกรัตน์เมธิ (2547 : 22) ได้กล่าวถึงความหมายของสัทอักษรจีนไว้ว่า สัทอักษร หรือพินอิน เป็นระบบที่สาธารณรัฐประชาชนจีนจัดทำขึ้น เพื่อถ่ายทอดระบบเสียงในภาษาจีนกลางโดยใช้อักษรโรมันเป็นหลัก

นริศ วศินานนท์ (2551 : 13) ได้กล่าวถึงความหมายของสัทอักษรจีนไว้ว่า สัทอักษรจีน หรือพินอิน หมายถึง อักษรโรมันกำกับเสียงตามมาตรฐานของปักกิ่ง ต้องจำตัวกำกับเสียงพยัญชนะ สระและวรรณยุกต์ และฝึกฝนผสมเสียงอ่านเขียนให้ถูกต้อง เมื่อจำสัทอักษรและประสมเป็นแล้ว จะช่วยให้อ่านออกเสียงให้ถูกต้องตามมาตรฐาน และสามารถอ่านหนังสือหรือบทเรียนในระดับต้นได้

สำนักพิมพ์แมนดาริน (2564 : 12 - 13) ได้กล่าวถึงความหมายของสัทอักษรจีนไว้ว่า สัทอักษรจีน หรือ เรียกอีกชื่อว่า พินอิน ซึ่งเป็นเครื่องมือในการอ่านเสียงตัวอักษรจีน ถ้าสะกดอ่านพินอินได้ก็หมายความว่าเราสามารถอ่านเสียงของคำศัพท์และประโยคของภาษาจีนได้ทั้งหมด โดยพินอินสามารถเป็นเครื่องมือช่วยให้ง่ายต่อการศึกษาและสามารถฝึกอ่านออกเสียงด้วยตนเองได้ด้วย

จากความหมายของสัทอักษรจีนดังกล่าว สรุปว่า สัทอักษรจีน หรือเรียกว่า พินอิน เป็นเครื่องมือในการอ่านเสียงตัวอักษรจีน ซึ่งถ่ายทอดออกมาในรูปแบบอักษรโรมัน เพื่อช่วยในการอ่านตัวหนังสือจีนให้ง่ายขึ้น ง่ายต่อการศึกษาสามารถฝึกอ่านออกเสียงเองได้ โดยมีความคล้ายกับระบบ การประสมเสียงในภาษาไทยมีทั้งพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ หากจำสัทอักษรจีนได้ก็จะช่วยในการอ่านออกเสียงสัทอักษรจีนให้ถูกต้องตามมาตรฐาน

2. ความสำคัญของการอ่านออกเสียงสัทอักษรจีน

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านออกเสียงภาษาจีน ไว้ดังนี้

ทัศนีย์ คุกเมธิ (2543 : 26 - 30) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านออกเสียงภาษาจีนไว้ว่า การอ่านออกเสียงสามารถช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะภาษาดีขึ้น จดจำข้อมูลได้ดี เช่น อ่านคล่องแคล่วชัดเจน และส่งเสริมด้านบุคลิกภาพให้ผู้เรียนมีความกล้าที่จะอ่าน และตรวจสอบตนเองว่าอ่านถูกต้องหรือไม่

นริศ วศินานนท์ (2551 : 13) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านออกเสียงภาษาจีนไว้ว่า การอ่านออกเสียงภาษาจีน พินอิน ถือเป็นหัวใจสำคัญและเป็นมาตรฐาน สำหรับชาวต่างชาติ แม้จะอ่านตัวอักษรจีนได้ไม่ครบทุกตัว ถ้ารู้พินอินจะช่วยในการออกเสียงได้อย่างถูกต้องชัดเจน ตามมาตรฐานมากขึ้น รวมทั้งสามารถเรียนรู้คำศัพท์ได้จำนวนมากขึ้นและรวดเร็วยิ่งขึ้น

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนเลิร์นนิ่งอีสท์ (2554 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านออกเสียงภาษาจีนไว้ว่า การออกเสียงพินอิน เป็นส่วนสำคัญต่อการเรียนการสอนภาษาในโรงเรียน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการช่วยให้ความรู้การอ่านและการเรียนรู้มีความถูกต้อง มีความชำนาญและสามารถออกเสียงได้อย่างชัดเจน

จากความสำคัญของการอ่านออกเสียงภาษาจีน สรุปได้ว่า การอ่านออกเสียงภาษาจีนนั้นถือเป็นหัวใจสำคัญและเป็นมาตรฐานที่สามารถพัฒนาและส่งเสริมช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะภาษาดีขึ้น รวมถึงเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการช่วยให้ความรู้ในด้านการอ่านให้กับชาวต่างชาติได้อย่างดี และหากรู้จักการอ่านออกเสียงสัทอักษรจีนที่ถูกต้องก็จะช่วยเรียนรู้คำศัพท์ได้จำนวนมากขึ้น และรวดเร็วยิ่งขึ้น

3. องค์ประกอบของการอ่านออกเสียงสัทอักษรจีน

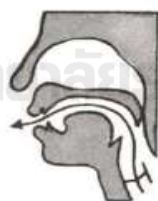
จากการศึกษาคำรา คู่มือการเรียนการสอนภาษาจีน นพเก้า สิรินครานนท์ (2556 : 13) ได้แบ่งองค์ประกอบของสัทอักษรจีนเป็น 3 องค์ประกอบ คือ พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ โดยพยัญชนะมีทั้งหมด 23 ตัว สระ 36 ตัว และวรรณยุกต์ 4 เสียง ดังนี้

3.1 พยัญชนะทั้งหมดรวม 23 ตัว

ภาพประกอบ 3 ภาพแสดงการออกเสียง b

เสียงโฆษะ ไม่พ่นลม กักลมไว้ที่ริมฝีปาก ริมฝีปากชิดกันแน่น กักลมไว้ในช่องปาก และปล่อยลมออกมาอย่างรวดเร็ว รุนแรง โดยทั่วไปเรียกว่า “เสียงไม่พ่นลม” เทียบกับเสียงภาษาไทย คือ ป

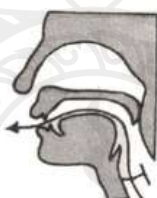
ภาพประกอบ 4 ภาพแสดงการออกเสียง p

เสียงโฆษะ ฟันลม กักลมไว้ที่ริมฝีปาก ตำแหน่งการออกเสียงเหมือน b ใช้แรงในการขับลมออกมา โดยทั่วไปเรียกว่า “เสียงฟันลม” เทียบกับเสียงภาษาไทย คือ พ(ผ)

ภาพประกอบ 5 ภาพแสดงการออกเสียง m

เสียงนาสิก ไม่ฟันลม กักลมไว้ที่ริมฝีปาก ริมฝีปากชิดกันแน่น เพดานอ่อนและลิ้นต่ำลง ลมออกจากช่องจมูก เส้นเสียงสั่นสะเทือน เทียบกับเสียงภาษาไทย คือ ม

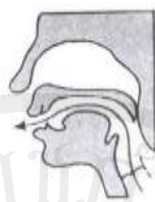
ภาพประกอบ 6 ภาพแสดงการออกเสียง f

เสียงเสียดแทรก เกิดจากริมฝีปากและฟัน ฟันบนแตะริมฝีปากล่าง ลมเสียดแทรกออกมาจากระหว่างกลาง เส้นเสียงไม่สั่นสะเทือน เทียบกับเสียงภาษาไทย คือ ฟ(ฝ)

ภาพประกอบ 7 ภาพแสดงการออกเสียง d

เสียงโฆษะ ไม่ฟันลม กักลมไว้ที่ปลายลิ้น ปลายลิ้นดันไว้ที่เหงือก กักลมไว้ในช่องปากเลื่อนปลายลิ้นลงอย่างรวดเร็ว ปลดลมออกมาอย่างรวดเร็ว เส้นเสียงไม่สั่นสะเทือน เทียบกับเสียงภาษาไทย คือ ต

ภาพประกอบ 8 ภาพแสดงการออกเสียง t

เสียงโฆษะ ฟันลม กักลมไว้ที่ปลายลิ้น ตำแหน่งการออกเสียงเหมือนกับ d ต้องฟันลมขณะลมถูกปล่อยออกมาจากช่องปาก เทียบกับเสียงภาษาไทย คือ ท(ถ)

ภาพประกอบ 9 ภาพแสดงการออกเสียง n

เสียงนาสิก กักลมไว้ที่ปลายลิ้น ปลายลิ้นดันเหงือกไว้ เพดานอ่อนและลิ้นต่ำลง ช่องจมูกเปิดออก เส้นเสียงสั่นสะเทือน เทียบกับเสียงภาษาไทย คือ น

ภาพประกอบ 10 ภาพแสดงการออกเสียง l

เสียงที่เปล่งออกโดยการใช้ปลายลิ้นแตะฟันบน เกิดจากการกักลมไว้ที่ปลายลิ้น ปลายลิ้นดันเหงือกไว้ ค่อนไปด้านหลังมากกว่า n เล็กน้อย ลมออกทางด้านข้างทั้งสองของลิ้นส่วนหน้า เส้นเสียงสั่นสะเทือน เทียบกับเสียงภาษาไทย คือ ล

ภาพประกอบ 11 ภาพแสดงการออกเสียง g

เสียงโฆษะ ไม่พ่นลม เสียงเกิดจากโคนลิ้น โคนลิ้นดันเพดานอ่อนไว้และให้โคนลิ้น
ห่างออกจากเพดานอ่อนอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ลมถูกปล่อยออกมา เส้นเสียงไม่สั่นสะเทือน เทียบกับ
เสียงภาษาไทย คือ ก

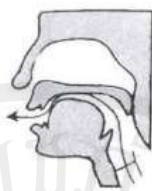
ภาพประกอบ 12 ภาพแสดงการออกเสียง k

เสียงโฆษะ พ่นลม เกิดจากการกักลมไว้ที่โคนลิ้น ตำแหน่งการออกเสียง
เหมือนกับ g ต้องพ่นลมขณะลมถูกปล่อยออกมาจากในช่องปาก เส้นเสียงไม่สั่นสะเทือน เทียบกับ
เสียงภาษาไทย คือ ค(ข)

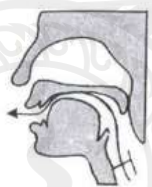
ภาพประกอบ 13 ภาพแสดงการออกเสียง h

เสียงเสียดแทรก เกิดจากการกักลมไว้ที่โคนลิ้น โคนลิ้นวางอยู่ใกล้เพดานอ่อนลม
ถูกเสียดแทรกออกมาจากตรงกลาง เส้นเสียงไม่สั่นสะเทือน เทียบกับเสียงภาษาไทย คือ ฮ(ห)

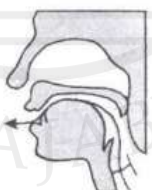
ภาพประกอบ 14 ภาพแสดงการออกเสียง j

เสียงก้องโหมะก้องเสียงดแทรก ไม่พ่นลม เกิดจากการกักลมไว้ที่ปลายลิ้น ลิ้นส่วนหน้าแตะเพดานแข็ง ปลายลิ้นดันด้านหลังฟันล่าง ลมถูกเสียงดแทรกและปล่อยออกมาจากตรงกลางระหว่างลิ้นส่วนหน้าและเพดานแข็ง เส้นเสียงไม่สั่นสะเทือน เทียบกับเสียงภาษาไทย คือ จิ

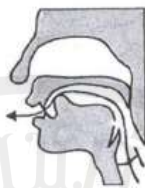
ภาพประกอบ 15 ภาพแสดงการออกเสียง q

เสียงก้องโหมะก้องเสียงดแทรก พ่นลม เกิดจากการกักลมไว้ที่ลิ้นส่วนหน้า ตำแหน่งการออกเสียงเหมือนกับ j แต่ต้องพ่นลมแรงขึ้น เทียบกับเสียงภาษาไทย คือ ฉิ

ภาพประกอบ 16 ภาพแสดงการออกเสียง x

เสียงเสียงดแทรก เกิดจากการกักลมไว้ที่ลิ้นส่วนหน้า ลิ้นส่วนหน้าอยู่ใกล้กับเพดานแข็ง มีลมเสียงดแทรกออกมาจากตรงกลางระหว่างลิ้นส่วนหน้าและเพดานแข็ง เส้นเสียงไม่สั่นสะเทือน เทียบกับเสียงภาษาไทย คือ ซิ

ภาพประกอบ 17 ภาพแสดงการออกเสียง zh

เสียงก้องโหมะก้องเสียดแทรก ไม่พ่นลม กักลมไว้ที่ด้านหลังลิ้น ปลายลิ้นม้วนขึ้นมาแตะเพดานแข็ง ลิ้นเสียดแทรกและปล่อยออกมาจากตรงกลางระหว่างปลายลิ้นและเพดานแข็ง เสียงไม่สั่นสะเทือน เทียบกับเสียงภาษาไทย คือ จื่อ

ภาพประกอบ 18 ภาพแสดงการออกเสียง ch

เสียงเหมือนกับ zh แต่ต้องพ่นลม เทียบกับเสียงภาษาไทย คือ ชือ

ภาพประกอบ 19 ภาพแสดงการออกเสียง sh

เสียงโหมะ เกิดจากการกักลมไว้ที่ด้านหลังลิ้น ม้วนปลายลิ้นขึ้นแตะเพดานแข็ง มีลมเสียดแทรกออกมาตรงกลางระหว่างปลายลิ้นและเพดานแข็ง เสียงไม่สั่นสะเทือน เทียบกับเสียงภาษาไทย คือ ซือ

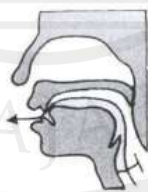
ภาพประกอบ 20 ภาพแสดงการออกเสียง r

เสียงเสียดแทรกและสั่นสะเทือน เกิดจากการกักลมไว้ที่หลังปลายลิ้น ตำแหน่งการออกเสียงเหมือนกับ sh แต่เป็นเสียงสั่นสะเทือน เส้นเสียงสั่นสะเทือน เทียบกับเสียงภาษาไทย คือ ชรี

ภาพประกอบ 21 ภาพแสดงการออกเสียง z

เสียงกึ่งโฆษะกึ่งเสียดแทรก ไม่พ่นลม เกิดจากการกักลมไว้ที่ด้านหน้าปลายลิ้น ขณะออกเสียงปลายลิ้นวางราบเรียบ และดันอยู่ด้านหลังฟัน เทียบกับเสียงภาษาไทย คือ จื่อ

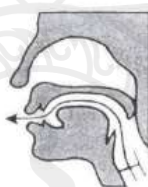
ภาพประกอบ 22 ภาพแสดงการออกเสียง c

เสียงกึ่งโฆษะกึ่งเสียดแทรก พ่นลม เกิดจากการกักลมไว้ที่ด้านหน้าปลายลิ้น ตำแหน่งการออกเสียงเหมือนกับ z และต้องพ่นลมออกมาอย่างแรง เทียบกับเสียงภาษาไทย คือ ชื่อ

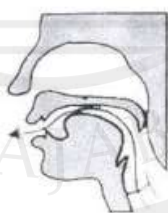
ภาพประกอบ 23 ภาพแสดงการออกเสียง s

เสียงโหยชะ กักลมไว้ที่ด้านหน้าปลายลิ้น ปลายลิ้นอยู่ใกล้ด้านหลังฟันล่าง ลมจะถูกเสียดแทรกออกมาจากตรงกลางระหว่างตรงกลางลิ้นต่อกับตรงกลางฟันด้านบน เทียบกับเสียงภาษาไทย คือ ซือ

ภาพประกอบ 24 ภาพแสดงการออกเสียง y

ไม่ต้องอ้าปากกว้าง ริมฝีปากหนีออก ระดับลิ้นสูง ก่อนไปทางด้านหน้า ออกเสียงเหมือน i เทียบกับเสียงภาษาไทย คือ อี

ภาพประกอบ 25 ภาพแสดงการออกเสียง w

ไม่ต้องอ้าปากกว้าง ริมฝีปากกลมที่สุด ระดับลิ้นสูง ก่อนไปทางด้านหลัง ออกเสียงเหมือน u เทียบกับเสียงภาษาไทย คือ อุ

3.2 สระเดี่ยวและสระผสมทั้งหมดรวม 36 ตัว

ตาราง 11 สระเดี่ยวและสระผสมทั้งหมดรวม 36 ตัว

สระเดี่ยว	สระผสม		สระผสมนาสิก						
			เสียงแม่กน				เสียงแม่กง		
a อา	ai	ei	ao	ou	an	en	ang	eng	ong
o โอ	าย	เอย	าว	โว	าน	เอน	าง	เอิง	โอง
e เออ									
i อี	ia	ie	iao	iu	ian	in	iang	ing	iong
	ยา	เย	เอียว	อิว	เอียน	อิน	เอียง	อิง	โยง
u อุ	ua	uo	uai	ui	uan	uen	uan	ueng	
	วา	วัว	วาย	วุย	วาน	เวิน	ง	เวิง	
							วาง		
ü ยวี		üe			üan	ün			
		เยว			เยวียน	ยวิน			

3.3 วรรณยุกต์พื้นฐาน 4 รูป พร้อมเสียงเบา 1 รูป

ตาราง 12 วรรณยุกต์พื้นฐาน

	เสียงที่ 1	เสียงที่ 2	เสียงที่ 3	เสียงที่ 4	เสียงเบา
เครื่องหมาย	—	ˊ	ˇ	ˋ	ไม่มีเครื่องหมาย
วรรณยุกต์					
เทียบวรรณยุกต์ไทย	เสียงสามัญ	ไม้จัตวา	ไม้เอก	ไม้โท	
ที่ใกล้เคียง					

สภากาชาดของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 12 (ต่อ)

	เสียงที่ 1	เสียงที่ 2	เสียงที่ 3	เสียงที่ 4	เสียงเบา
ตัวอย่างพยางค์เสียง	ā	á	ǎ	à	a
เทียบพยางค์เสียง	อา	อา	อา	อา	อะ
ไทยที่ใกล้เคียง	อา	อา	อา	อา	อะ

ที่มา : สำนักพิมพ์ แมนดารีน (2564 : 13 - 27)

จากการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านออกเสียงสัทอักษรจีน สรุปว่า การอ่านออกเสียงสัทอักษรจีน คือ การถ่ายทอดรูปแบบของอักษรโรมัน หรือพินอิน จากการเปล่งเสียงอ่านออกมาผ่านทางช่องปากเป็นถ้อยคำที่ชัดเจนและถูกต้อง ขณะอ่านออกเสียงมีส่วนช่วยให้จดจำศัพท์ได้ และหากจำสัทอักษรจีนได้ก็จะช่วยในการอ่านออกเสียงสัทอักษรจีนให้ถูกต้องตามมาตรฐานมากยิ่งขึ้น ซึ่งงานวิจัยเล่มนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาเกมการเรียนรู้ร่วมกับการสอนแบบโฟนิกส์เพื่อส่งเสริมการอ่านออกเสียง โดยมีเนื้อหาและองค์ประกอบในการอ่านออกเสียงสัทอักษรจีน ทั้ง 3 องค์ประกอบ ประกอบด้วย พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์

การวัดและประเมินผลการอ่านออกเสียง

จากการศึกษาค้นคว้าตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงการวัดและประเมินการอ่านออกเสียงไว้ดังนี้

ระบบภาษาศาสตร์ (Linguistics. 2014 : 1 - 5) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การอ่านออกเสียงออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. การออกเสียงพยัญชนะต้น ให้คะแนน 2 ระดับ ดังนี้
คะแนนระดับที่ 1 หมายถึงผู้เรียนสามารถอ่านออกเสียงพยัญชนะต้นได้ถูกต้อง
คะแนนระดับที่ 0 หมายถึงผู้เรียนไม่สามารถอ่านออกเสียงพยัญชนะต้นได้ถูกต้อง
2. การออกเสียงสระ ให้คะแนน 2 ระดับ ดังนี้
คะแนนระดับที่ 1 หมายถึงผู้เรียนสามารถอ่านออกเสียงสระได้ถูกต้อง
คะแนนระดับที่ 0 หมายถึงผู้เรียนไม่สามารถอ่านออกเสียงสระได้ถูกต้อง
3. การออกเสียงตัวสะกด ให้คะแนน 2 ระดับ ดังนี้
คะแนนระดับที่ 1 หมายถึงผู้เรียนสามารถอ่านออกเสียงตัวสะกดได้ถูกต้อง
คะแนนระดับที่สูงหมายถึงผู้เรียนไม่สามารถอ่านออกเสียงตัวสะกดได้ถูกต้อง

อัจฉรา วงศ์โสธร (2538 : 90 - 96) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การให้คะแนนการออกเสียง ระดับคำ โดยใช้เทคนิควิธี FCE (First Certificate in English) และเทคนิควิธีของ CPE (Certificate of Proficiency in English) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนของ FCE (First Certificate in English) ดังนี้

คะแนน 5 การออกเสียงคำเดี่ยว ๆ แทบจะถูกต้องทั้งหมดทำให้เข้าใจได้

คะแนน 4 การออกเสียงคำเดี่ยว ๆ ชัดเจนดีพอที่จะฟังออกได้อย่างสบาย ๆ

คะแนน 3 ออกเสียงได้ชัดพอที่จะทำให้เข้าใจได้อย่างกว้าง ๆ ว่าจะพูดอะไร

คะแนน 2 ออกเสียงคำเดี่ยว ๆ ไม่ชัด

คะแนน 1 ออกเสียงคำไม่ชัดเจนแทบจะฟังไม่ออก

คะแนน 0 ฟังไม่เข้าใจเลย

เกณฑ์การให้คะแนนของ CPE (Certificate of Proficiency in English) ดังนี้

คะแนน 5 การออกเสียงคำเดี่ยว ๆ ได้ชัดเจนแทบเหมือนเจ้าของภาษา

คะแนน 4 การออกเสียงคำเดี่ยว ๆ เกือบทุกคำได้แทบเหมือนเจ้าของภาษา

คะแนน 3 ออกเสียงทุกคำได้ชัดเจนพอที่จะทำให้เข้าใจได้โดยไม่ยาก

คะแนน 2 ออกเสียงคำเดี่ยวบางคำไม่ชัดเจนทำให้เข้าใจได้ยาก

คะแนน 1 ออกเสียงคำเดี่ยว ๆ ไม่ชัดเจนมากจนทำให้เกือบจะฟังไม่เข้าใจเลยบ่อยครั้ง

คะแนน 0 ออกเสียงคำเดี่ยว ๆ ไม่ชัดเจนจนฟังไม่เข้าใจเลย

กรมวิชาการ (2546 : 286 - 283) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการอ่านออกไว้ดังนี้

1. อักษรวิธี หมายถึง สามารถอ่านออกเสียงตัวพยัญชนะ สระ และคำได้ถูกต้องและชัดเจน คะแนนเต็ม 2 คะแนน มีแนวทางในการให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 2 อ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ ได้ถูกต้อง อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง 8 คำขึ้นไป

คะแนน 1 อ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ ได้ถูกต้อง อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง 5 - 7 คำ

คะแนน 0 อ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ ไม่ถูกต้อง อ่านออกเสียงคำได้น้อยกว่า 5 คำ

2. ลีลาการอ่าน หมายถึง มีความมั่นใจในการอ่าน ขึ้นอยู่กับตัวหนังสือเวลาที่อ่าน คะแนนเต็ม 2 คะแนน มีแนวทางในการให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 2 มีความมั่นใจในการอ่าน ไม่ขึ้นใจตามตัวหนังสือ อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง 8 คำขึ้นไป

คะแนน 1 มีความมั่นใจในการอ่าน ขึ้นใจตามตัวหนังสือ อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง 5 - 7 คำขึ้นไป

คะแนน 0 ขาดความมั่นใจในการอ่าน ขึ้นนิ้วตามตัวหนังสือ อ่านออกเสียงได้ถูกต้องน้อยกว่า 5 คำ

3. อ่านคล่อง หมายถึง สามารถอ่านออกเสียงคำออกมาได้อย่างรวดเร็วไม่ใช้เวลาสะกดนาน ไม่อ่านตก อ่านเต็ม อ่านข้าม หรืออ่านตะกุกตะกัก คะแนนเต็ม 2 คะแนน มีแนวทางการให้คะแนนดังนี้

คะแนน 2 ใช้เวลาในการสะกดคำน้อย ไม่อ่านตก ไม่อ่านเต็ม ไม่อ่านข้าม หรือตะกุกตะกัก อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้องตั้งแต่ 8 คำขึ้นไป

คะแนน 1 ใช้เวลาสะกดคำน้อย แต่อ่านตก อ่านเต็ม อ่านข้าม หรือตะกุกตะกัก อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้องตั้งแต่ 5 - 7 คำขึ้นไป

คะแนน 0 ใช้เวลาสะกดคำมาก อ่านตก อ่านเต็ม หรือตะกุกตะกัก อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้องน้อยกว่า 5 คำ

4. กางเว้นจังหวะวรรคตอน หมายถึง การอ่านเน้นคำที่ต้องวรรคจังหวะวรรคตอนถูกต้องคะแนนเต็ม 2 คะแนนมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คะแนน 2 การอ่านเน้นคำถูกต้อง เว้นจังหวะวรรคตอนได้ถูกต้อง อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง 8 ทำขึ้นไป

คะแนน 1 การอ่านเน้นคำถูกต้อง เว้นจังหวะวรรคตอนไม่ถูกต้อง อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง 5 - 7 คำขึ้นไป

คะแนน 0 การอ่านเน้นคำไม่ถูกต้อง เว้นจังหวะวรรคตอนได้ถูกต้อง อ่านออกเสียงคำได้น้อยกว่า 5 คำ

5. น้ำเสียงในการอ่าน หมายถึง การใช้น้ำเสียงได้ความเป็นธรรมชาติเหมือนการพูด คะแนนเต็ม 2 คะแนนมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คะแนน 2 ใช้น้ำเสียงได้เหมาะสม เป็นธรรมชาติเหมือนการพูด อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้องตั้งแต่ 5 คำขึ้นไป

คะแนน 1 ใช้น้ำเสียงไม่เหมาะสม อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้องตั้งแต่ 5 - 7 คำขึ้นไป

คะแนน 0 ใช้น้ำเสียงไม่เหมาะสม ไม่เป็นธรรมชาติเหมือนการพูด อ่านออกเสียงได้ถูกต้องน้อยกว่า 5 คำ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2550 : 158) ได้กล่าวถึงแนวทางการวัดผลการอ่านออกเสียง ดังนี้

1. การใช้เทคนิคในห้องเรียน ครูปฏิบัติได้ด้วยการสังเกตการณ์การพูดออกเสียงและการแสดงออกของนักเรียนการให้อ่านออกเสียงแต่ละครั้งจะมีนักเรียนจำนวนหนึ่งที่อ่านตก

อ่านเพิ่ม อ่านเร็ว หรือปฏิบัติตนไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการวางท่าทางในการอ่าน ครูจึงควรตั้งข้อสังเกต และหาแนวทางปรับปรุงข้อบกพร่องในการอ่าน

2. การใช้แบบทดสอบอย่างไม่เป็นทางการ ครูกำหนดข้อความตามวัตถุประสงค์ ที่ต้องการจะวัด แล้วให้นักเรียนอ่าน ครูติดตามการอ่านเพื่อพิจารณาว่ามีข้อบกพร่องในส่วนใดบ้าง เช่น อ่านผิด อ่านช้า อ่านข้ามคำ อ่านตะกุกตะกัก และจับใจความไม่ได้ เพื่อห้คะแนนต่อไป

3. การใช้เครื่องมืออย่างเป็นทางการ เครื่องมือชนิดนี้มักเป็นแบบสังเกตที่ครูเป็นผู้ใช้ รวบรวมข้อมูลอันจะนำไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาการอ่านออกเสียงให้ดียิ่งขึ้น

จากการวัดและประเมินผลการอ่านออกเสียง สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลการอ่านออกเสียงและเกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินการอ่านออกเสียงที่กล่าวไว้ข้างต้นมีหลากหลายวิธี โดยผู้วิจัยได้ปรับเนื้อหาและเกณฑ์การให้คะแนน เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับแบบวัด การอ่านออกเสียงสัทอักษรจีน โดยวัดการเปล่งเสียงตามตัวอักษรที่ประกอบขึ้นเป็นคำ แล้วอ่านออกเสียง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยให้นักเรียนอ่านออกเสียงสัทอักษรจีน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 อ่านออกเสียงคำสัทอักษรจีน จำนวน 15 คำ

ตอนที่ 2 อ่านออกเสียงประโยค จำนวน 5 ประโยค

เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 1 อ่านออกเสียงคำและประโยคได้ถูกต้อง

คะแนน 0 อ่านออกเสียงคำและประโยคไม่ถูกต้อง อ่านผิด หรือไม่อ่าน

เจตคติ

เจตคติ มาจากคำในภาษาอังกฤษว่า Attitude ซึ่งเจตคติเป็นตัวแปรทางด้านจิตวิทยาอย่างหนึ่ง แสดงออกให้เห็นได้โดยพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง อีกทั้งยังเป็นเรื่องของความชอบ ไม่ชอบ ความคิดเห็น ความรู้สึก และความเชื่อมั่นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสามารถประเมินได้จากแบบวัดเจตคติ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ความหมายของเจตคติ

จากการศึกษาค้นคว้าตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของเจตคติ ไว้ดังนี้

บุญศรี คำชาย (2542 : 159) ได้ให้ความหมายเจตคติว่า เจตคติ หมายถึง ท่าที ความรู้สึก หรือความคิดที่บุคคลมีต่อวัตถุ เหตุการณ์ หรือบุคคลอื่น ๆ ซึ่งอยู่ล้อมรอบตัวเราลักษณะโดยทั่วไปของเจตคตินั้นอาจกล่าวได้ว่า เป็นสิ่งที่ได้มาจากการเรียนรู้ ผูกพันอยู่กับเป้า มีทิศทางและความเข้มที่แปรไปได้ เมื่อเกิดแล้วค่อนข้างคงทนแต่ก็เปลี่ยนแปลงได้และแสดงออกมาให้เห็นได้

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 54) ได้ให้ความหมายเจตคติว่า เจตคติหรือทัศนคติถือว่าเป็นความรู้สึกเชื่อ ศรัทธา ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด จนเกิดความรู้สึกที่จะแสดงการกระทำออกมาซึ่งอาจจะไปในทางที่ดีหรือไม่ดีก็ได้ เจตคดียังไม่เป็นพฤติกรรม แต่เป็นตัวการที่จะทำให้เกิดพฤติกรรม ดังนั้นเจตคติจึงเป็นคุณลักษณะของความรู้สึกที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในใจ

ศิริพร นาคย่านยาว (2561 : 20) ได้ให้ความหมายเจตคติว่า เจตคติเป็นการแสดงออกถึงการตัดสินใจ จากการประเมินค่าเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยที่การแสดงออกนี้ต้องอาศัยประสบการณ์พื้นฐาน ความรู้ และพฤติกรรมระหว่างบุคคลเป็นสิ่งที่ช่วยพิจารณาก่อนที่จะมีการตัดสินใจแสดงออก ซึ่งการแสดงออกอาจจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้

วรลักษณ์ เอียครอด (2561 : 83) ได้ให้ความหมายเจตคติว่า เจตคติ คือ ความรู้สึกทางด้านบวกและทางด้านลบที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ทำให้เกิดพฤติกรรมทางบวกในการเผชิญกับสิ่งนั้น ถ้าเป็นเจตคติทางลบก็จะหลีกเลี่ยงสิ่งนั้น

ชนินาถ ธงชัย (2561 : 28) ได้ให้ความหมายเจตคติว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็นของบุคคลเมื่อได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งทำให้บุคคลมีแนวโน้มในการตอบสนอง ทั้งเจตคติทางบวกจะมีพฤติกรรมตอบสนองในลักษณะพึงพอใจ ชอบ เห็นด้วย ต่อบุคคล วัตถุหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว รวมทั้งเจตคติทางลบจะมีพฤติกรรมตอบสนองในลักษณะไม่สนใจ ไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วย และมีการต่อต้าน

จากความหมายของเจตคติดังกล่าว สรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น ที่แสดงออกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่ซ่อนอยู่ในจิตใจสามารถแสดงออกได้ทั้งทางบวกและทางลบ หากเป็นทางบวกพฤติกรรมจะตอบสนองในลักษณะชอบ สนใจ เห็นด้วย แต่หากเป็นทางลบพฤติกรรมจะตอบสนองในลักษณะไม่ชอบ ไม่สนใจ ไม่เห็นด้วย

องค์ประกอบของเจตคติ

จากการศึกษาค้นคว้าตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติไว้ดังนี้

นพมาศ ชีรเวทิน (2542 : 89) นำเสนอองค์ประกอบของเจตคติไว้ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความเชื่อและความคิด หมายถึง ความเชื่อหรือความไม่เชื่อ ความคิดและความรู้ โดยบุคคลจะต้องมีความรู้ ความเชื่อหรือความเข้าใจต่อสิ่งเร้าก่อนจึงจะเกิดเจตคติได้

2. ความชอบหรือความรู้สึก จะเกี่ยวข้องกับอารมณ์ เช่น ความรัก ความชอบหรือความไม่ชอบและความเกลียดชัง ในขั้นนี้จะเป็นเจตคติที่มีทิศทาง แล้วทำให้เปลี่ยนแปลงค่อนข้างยาก

3. การกระทำหรือการแสดงพฤติกรรม เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรม ซึ่งเป็นแนวโน้มที่บุคคลจะมีพฤติกรรมได้ตอบสนองสิ่งเร้าโดยทั่วไปมักมีความสัมพันธ์ที่สอดคล้องกับสององค์ประกอบแรก

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 59 - 60) นำเสนอองค์ประกอบของเจตคติไว้ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านความรู้หรือสติปัญญา (Cognitive Component) ประกอบด้วยความรู้ ความคิด ความเชื่อและความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อเป้าเจตคติ โดยปกติองค์ประกอบด้านความรู้หรือสติปัญญาจะเป็นตัวกำหนดองค์ประกอบด้านความรู้สึกและด้านพฤติกรรม

2. ด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นสภาวะความรู้สึกหรือสภาวะทางอารมณ์ของบุคคลที่มีต่อเป้าเจตคติ ในลักษณะของการประเมินว่ารู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้นพอใจหรือไม่พอใจ หลังจากการสัมผัสหรือรับรู้เป้าเจตคติแล้ว สามารถแสดงความรู้สึกโดยการประเมินสิ่งนั้นว่าดีหรือไม่ดี ความรู้สึกเป็นการแสดงอยู่ในใจของคน ๆ นั้น

3. ด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) หรือเรียกว่า Action Component เป็นด้านแนวโน้มของการจะกระทำหรือจะแสดงพฤติกรรม เจตคติเป็นพฤติกรรมซ่อนเร้น เป็นการแสดงแนวโน้มของการกระทำต่อเป้าเจตคติหรือต่อสิ่งเร้าตามความรู้และความรู้สึกที่มีอยู่เท่านั้น ยังไม่แสดงออกจริง ในขั้นนี้เป็นแนวโน้มที่จะกระทำอยู่ในใจ

อริสรา จรูญธรรม (2559 : 2 - 3) นำเสนอองค์ประกอบของเจตคติไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจ (Cognitive Component) คือ ความรู้ความคิดของบุคคลที่จะพิจารณากระทำตอบสนองต่อสิ่งต่าง ๆ

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) คือ สภาพอารมณ์ซึ่งเป็นผลจากความคิด ถ้าบุคคลมีความคิดในทางที่ดี หรือไม่ดีต่อสิ่งใด บุคคลนั้นจะรู้สึกยอมรับหรือปฏิเสธต่อสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบด้านการปฏิบัติ (Behavioral Component) คือ ความรู้สึกโน้มเอียงที่จะปฏิบัติซึ่งจะอยู่ในรูปของการยอมรับหรือปฏิเสธต่อสิ่งต่าง ๆ

จากองค์ประกอบของเจตคติสรุปได้ว่า เจตคติประกอบด้วยกัน 3 ด้าน คือ 1) องค์ประกอบด้านความรู้ ความคิดของบุคคลที่จะพิจารณากระทำตอบสนองต่อสิ่งต่าง ๆ 2) องค์ประกอบด้านอารมณ์หรือความรู้สึก จะเกี่ยวข้องกับอารมณ์ เช่น ความรัก ความชอบหรือความไม่ชอบ และ 3) องค์ประกอบด้านพฤติกรรม เป็นพฤติกรรมโต้ตอบต่อสิ่งเร้า โดยองค์ประกอบทั้ง 3 ด้านมีความเชื่อมโยงกัน มีผลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ทั้งทางบวกและทางลบ

วิธีการวัดเจตคติ

จากการศึกษาค้นคว้าตำรา และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการวัดเจตคติ มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงวิธีการวัดเจตคติไว้ดังนี้

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 60 - 63) ได้กล่าวถึงวิธีการวัดเจตคติไว้ว่า เจตคติเป็นมโนภาพ (Concept) ที่วัดได้ยาก เครื่องมือการวัดจึงมีได้หลายรูปแบบ แล้วแต่สถานการณ์ที่ต้องการวัด เครื่องมือที่นิยมใช้กันมีอยู่ 5 ชนิด คือ

1. สัมภาษณ์ (Interview) หมายถึง การพูดคุยกันอย่างมีจุดมุ่งหมาย ผู้สัมภาษณ์ที่ดีต้องฟังมากกว่าพูดเสียเองและต้องไม่หุเบา จะยึดตามแนววัตถุประสงค์ที่จะวัดและบันทึกไว้อย่างถูกต้อง ข้อคำถามควรถามคลุมทั้งทางบวกและทางลบ เพื่อจะได้ใช้ประเมินเปรียบเทียบความรู้สึกที่แท้จริง
2. การสังเกต (Observation) หมายถึง การเฝ้ามองดูสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างมีจุดมุ่งหมาย เครื่องมือสำคัญของการสังเกตก็คือตาและหูนั่นเอง ผู้สังเกตควรมีประสาทตาดี มิฉะนั้นแล้วจะทำให้ข้อมูลคลาดเคลื่อน
3. การรายงานตนเอง (Self-report) เครื่องมือแบบนี้ต้องการให้ผู้ถูกสอบถามแสดงความรู้สึกของตนเองตามสิ่งเร้าที่เขาได้สัมผัส นั่นคือสิ่งเร้าที่เป็นข้อความ ข้อคำถาม หรือเป็นภาพเพื่อให้ผู้สอบถามแสดงความรู้สึกออกมาอย่างตรงไปตรงมา ซึ่งสร้างแล้วแต่จุดมุ่งหมายของการสร้างหรือการวัดเป็นคราว ๆ ไป
4. เทคนิคการจินตนาการ (Projective Techniques) แบบนี้อาศัยสถานการณ์หลายอย่างไปเร้าผู้สอบ สถานการณ์ที่กำหนดให้จะไม่มีการสร้างที่แน่นอนทำให้ผู้สอบจะต้องจินตนาการออกมาตามแต่ประสบการณ์เดิมของตน แต่ละคนจะแสดงออกมาไม่เหมือนกัน เช่น ประเภทให้เติมประโยคให้สมบูรณ์ ภาพนามธรรม เดิมเรื่องราวสั้น ๆ เล่นิทานจากภาพ ฯลฯ
5. การวัดทางสรีระภาพ (Physiological Measurement) การวัดด้านนี้อาศัยเครื่องมือไฟฟ้าหรือเครื่องมืออื่น ๆ ในการสังเกตการเปลี่ยนแปลงสภาพของร่างกาย เช่น การใช้เครื่องกัลวานอมิเตอร์ชนิดหนึ่ง เพื่อวัดดูความต้านทานกระแสไฟฟ้าในผิวหนัง ซึ่งเครื่องมือจับเท็จอาศัยหลักการอันนี้ การจะเชื่อถือได้ขนาดไหนต้องศึกษาให้รอบคอบ อาจศึกษาได้จากการเปลี่ยนแปลงของลูกตาค่าปริมาณของโฮโมนบางอย่างก็สามารถบอกอารมณ์ความพอใจหรือไม่พอใจของคนได้

ธีรวุฒิ เอกะกุล (2549 : 19) ได้กล่าวถึงวิธีการวัดเจตคติไว้ว่า เจตคติเป็นมโนภาพที่วัดได้ยาก เมื่อเทียบกับการวัดด้านอื่น นักจิตวิทยาและนักวัดผลได้พยายามหาวิธีการวัด และสร้างเครื่องมือวัดที่มีคุณภาพที่จะกระตุ้นให้ได้มาซึ่งความรู้สึกที่แท้จริงของผู้ถูกวัด สามารถสรุปวิธีการวัดเจตคติได้ดังนี้

1. การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นวิธีที่ง่ายและตรงไปตรงมามากที่สุด การสัมภาษณ์จะต้องเตรียมข้อรายการที่ซักถามไว้อย่างดี ข้อรายการนั้นต้องเขียนเข้าความรู้สึกที่สามารถวัดเจตคติให้ตรงกับเป้าหมาย ผู้สัมภาษณ์จะได้ทราบความรู้สึก หรือความคิดเห็นของผู้ตอบที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

2. การสังเกต (Observation) เป็นวิธีการที่ใช้ตรวจสอบบุคคลอื่นโดยการเฝ้ามองและจดบันทึกพฤติกรรมของบุคคลอย่างมีแบบแผน เพื่อจะได้ทราบว่าบุคคลที่เราสังเกตมีเจตคติ ความเชื่อ อุปนิสัยเป็นอย่างไร ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตจะถูกต้องใกล้เคียงกับความจริง

3. การรายงานตนเอง (Self-report) วิธีนี้ต้องการให้ผู้ถูกสอบวัดแสดงความรู้สึกของตนเองตามสิ่งเร้าที่เขาได้สัมผัส นั่นคือ สิ่งเร้าที่เป็นข้อคำถามให้ผู้ตอบแสดงความรู้สึกออกมาอย่างตรงไปตรงมา แบบทดสอบหรือมาตราวัดที่เป็นของ เทอร์ส โตน (Thurstone) กัทท์แมน (Guttman) ลิเคอร์ท (Likert) และออสกู๊ด (Osgood) นอกจากนี้ก็กล่าวมายังมีแบบให้ผู้สอบรายงานตนเองและอื่น ๆ อีกมากแล้วแต่จุดมุ่งหมายของการสร้างและการวัด

4. เทคนิคจินตนาการ (Projective Techniques) วิธีนี้อาศัยสถานการณ์หลายอย่างไปเร้าผู้สอบ เช่น ประโยคไม่สมบูรณ์ ภาพแปลก ๆ เรื่องราวแปลก ๆ เมื่อผู้สอบเห็นสิ่งเหล่านี้จะจินตนาการออกมาแล้วนำมาตีความหมาย จากการตอบนั้น ๆ พอจะรู้ได้ว่ามีเจตคติต่อเป้าเจตคติอย่างไร

5. การวัดทางสรีระภาพ (Physiological Measurement) การวัดด้านนี้อาศัยเครื่องไฟฟ้า แต่สร้างเฉพาะเพื่อจะวัดความรู้สึกอันจะทำให้พลังไฟฟ้าในร่างกายเปลี่ยนแปลง เช่น ถ้าจิตใจเข้ม จะชืออย่างหนึ่ง เสียใจเข้มจะชืออีกอย่างหนึ่ง ใช้หลักการเกี่ยวกับเครื่องจับเท็จ เครื่องมือแบบนี้ยังพัฒนาไม่ดีพอจึงไม่นิยมใช้เท่าใดนั้น

จากการศึกษาวิธีการวัดเจตคติดังกล่าว สรุปได้ว่า การวัดเจตคติ เป็นการกระตุ้นให้ทราบถึงความรู้สึกที่แท้จริงของผู้ถูกวัด โดยสามารถวัดได้หลายวิธี คือ การสัมภาษณ์ การสังเกต การรายงานตนเอง เทคนิคจินตนาการ และการวัดทางสรีระภาพ

แบบวัดเจตคติตามวิธีของลิเคอร์ท

จากการศึกษาคำร่อกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดเจตคติตามวิธีของลิเคอร์ท มีนักการศึกษาได้กล่าวไว้ดังนี้

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543 : 90 - 96) ได้กล่าวถึงแบบวัดเจตคติตามวิธีของลิเคอร์ทไว้ว่า เป็นวิธีสร้างที่ง่าย มีความเชื่อมั่นสูงและพัฒนาเพื่อวัดความรู้สึกได้หลายอย่าง ข้อความอาจเป็นทางบวกหรือทางลบหมด หรือผสมกันก็ได้

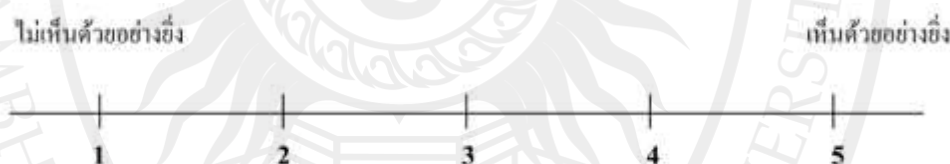
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวัดเจตคติมีดังนี้

1. เลือกชื่อเป้าเจตคติ (Attitude Object) เป้าของเจตคติอาจเป็นคน วัตถุ สิ่งของ องค์กร สถาบัน อาชีพ วิชา ฯลฯ แล้วแต่จะเลือก ยิ่งแคบก็ยิ่งดี ยิ่งกำหนดช่วงเวลาด้วยแล้ว การแปลผลก็จะทำให้มีความหมายดีขึ้น

2. เขียนข้อความแสดงความรู้สึกต่อเป้าเจตคติ โดยวิเคราะห์แยกแยะดูให้ครอบคลุมลักษณะของข้อความควรเป็นดังนี้

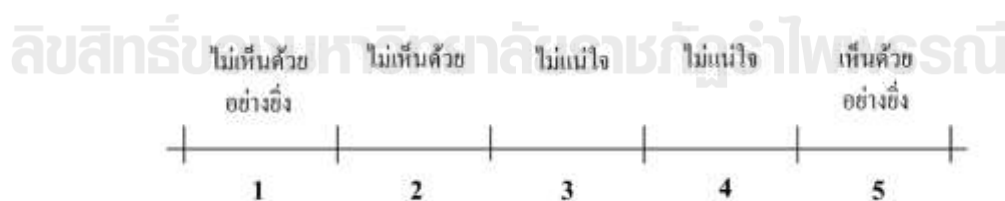
- 2.1 เป็นข้อความที่แสดงความเชื่อและรู้สึกต่อเป้าหมายที่ต้องการ
- 2.2 ไม่เป็นการแสดงถึงความจริง
- 2.3 มีความแจ่มชัด สั้น ให้ข้อมูลพอตัดสินใจได้
- 2.4 ครอบคลุมทั้งทางดี และไม่ดีหรือทั้งบวกและลบ
- 2.5 ควรหลีกเลี่ยงคำปฏิเสธซ้อน ข้อความอ้างอิงในอดีตที่ผ่านมา ข้อความที่มีคำว่า ทั้งหมด เสมอ ๆ ไม่เคย ไม่มีเลย เพียงเท่านั้น
- 2.6 ข้อความเดียวควรมีความเชื่อเดียว
3. การตรวจสอบข้อความ เป็นการตรวจสอบขั้นแรก เพื่อดูให้แน่ชัดว่าข้อความนั้น เขียนไว้เหมาะสมหรือไม่ การตอบจะตอบว่าชอบ-ไม่ชอบ ดี-ไม่ดี หรือเห็นด้วย-ไม่เห็นด้วย
4. การให้น้ำหนัก จะเป็น 2 3 4 5 นั้น แล้วแต่ความเหมาะสม แต่การให้น้ำหนักตัวเลือกนั้น มีวิธีการดำเนินการดังนี้
 - 4.1 วิธีหาน้ำหนักซิกมา (Sigma Deviate Weighting Method) ก่อน เราจะให้น้ำหนักตัวเลือก เป็นเท่าไรนั้น ไม่ใช่อยู่ ๆ อยากรู้ให้เท่าไรก็ได้ ต้องศึกษาความเป็นไปได้จากการสอบจริง ๆ ก่อน แล้วหาน้ำหนักในแต่ละข้อว่าแต่ละตัวเลือกในข้อหนึ่ง ๆ ควรมีน้ำหนักเท่าไรจึงจะดี
 - 4.2 วิธีหาน้ำหนักคะแนนมาตรฐาน (Standard Score Weighting Method) การหาน้ำหนักแบบนี้ต้องหาคะแนนมาตรฐานที่จุดกลางของช่วงพอดิ นั่นคือกลายเป็นคะแนนมาตรฐานเฉลี่ยของช่วงในตัวเลือกหนึ่ง ๆ นั่นเอง
 - 4.3 วิธีกำหนดน้ำหนักแบบพลการ (Arbitrary Weighting Method) วิธีนี้เป็นการกำหนดโดยคิดว่าถ้ามากที่สุดให้ 5 ถัดมาเป็น 4 เป็น 3 เป็น 2 เป็น 1 นั่นคือ น้อยที่สุดให้เลขต่ำสุดนั่นเอง
5. การทดลองคุณภาพเบื้องต้น ในระยะนี้ต้องการศึกษาว่าข้อความแต่ละข้อมีอำนาจจำแนกผู้ที่มีเจตคติสูงกับมีเจตคติต่ำแตกต่างกันหรือไม่
6. การจัดแบบทดสอบ เมื่อได้ข้อสอบที่มีอำนาจจำแนกดีแล้ว พิจารณาว่าจะกำหนดกี่ข้อ ตามหลักการถ้าข้อความมีคุณภาพสูงมากจะใช้ 10 - 15 ข้อก็ได้ แต่โดยทั่วไปแล้วจะมีตั้งแต่ 20 ข้อขึ้นไป เพราะถ้าจำนวนน้อยความเชื่อมั่นมักจะมีค่าน้อยความเที่ยงตรงก็ไม่ดี อาจเป็นเพราะข้อความแสดงความรู้สึกหรือความเชื่อต่อเป้าหมายไม่ครอบคลุมทุกอย่างในเป้าหมาย
7. การตรวจคะแนนการให้คะแนนให้ตามมาตราที่กำหนดแต่ละข้อ ถ้าเป็นข้อความเปลี่ยนมาเป็นตัวเลข แต่ถ้าเป็นตัวเลขแล้วก็นำตัวเลขที่ผู้ตอบเลือกมารวมเลข กรณีข้อความเป็นความรู้สึกทางลบ จะต้องกลับตัวเลขกันกับข้อความที่เป็นไปทางบวก
8. การหาคุณภาพอื่น ๆ เช่น ความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง

ธีรวุฒิ เอกะกุล (2549 : 55 - 67) ได้กล่าวถึงแบบวัดเจตคติตามวิธีของลิเคอร์ทไว้ว่า แบบวัดเจตคติตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert's Scale) มีชื่อเรียกหลายอย่าง เช่น Sigma Scale, Likert Type Scale, Method of Summated Rating, Posttiori Approach วิธีนี้ เรนิ ส ลิเคอร์ท (Renis Likert) เป็นผู้คิดขึ้น โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นว่าเจตคติมีลักษณะการกระจายเป็นแบบโค้งปกติ (Normal Curve) ด้วยการนำข้อความที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ไม่ต้องให้คณะผู้ตัดสินพิจารณา เหมือนกับวิธีของเทอร์สโตน และกำหนดการให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์ความเบี่ยงเบนมาตรฐานให้คะแนน ช่วงความรู้สึกละ ๕ คะแนน เป็น 5 ช่วงแบบต่อเนื่อง เรียกว่า Arbitrary Weighting Method ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจหรือเฉย ๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้คะแนน เป็น 5 4 3 2 1 สำหรับข้อความทางบวก ส่วนข้อความทางลบในระดับความคิดเห็นเดียวกัน ให้คะแนนเป็น 1 2 3 4 5 ซึ่งได้ผลไม่ต่างกัน และพบว่ามีความสัมพันธ์สูงถึง 0.99 กับค่าคะแนนที่กำหนดเป็นจำนวนเต็ม ดังนั้น การกำหนดคะแนนของแต่ละระดับในแบบวัดเจตคติแบบลิเคอร์ท ในเวลาต่อมา จึงกำหนดเป็นคะแนนจำนวนเต็มเรียงกันไป อาจเริ่มจาก 1 ไปแทนที่จะเริ่มจาก 0 ก็ได้ คะแนนผู้ตอบแต่ละคนได้จากการรวมคะแนนจากการตอบแต่ละข้อของผู้ตอบ ดังภาพประกอบ 26 ดังนี้

ภาพประกอบ 26 สเกลตามแบบวัดเจตคติของลิเคอร์ท (ข้อความทางบวก)

ดังนั้น มาตราวัดเจตคติของลิเคอร์ท จึงประกอบด้วยข้อความความคิดเห็นหลาย ๆ ข้อ แต่ละข้อ มีคุณค่าเจตคติตามสเกลระดับของความต่อเนื่อง จากไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (Strongly Disagree) ไม่เห็นด้วย (Disagree) ไม่แน่ใจ (Uncertain) เห็นด้วย (Agree) และเห็นด้วยอย่างยิ่ง (Strongly Agree) ปรากฏตามภาพประกอบ 27 ดังนี้

ภาพประกอบ 27 สเกลข้อความตามแบบวัดเจตคติของลิเคอร์ท (ข้อความทางลบ)

วิธีการสร้างแบบวัดเจตคติตามวิธีของลิเคอร์ท

1. กำหนดเรื่องที่จะศึกษาว่ามีโครงสร้างลักษณะใด ศึกษาเจตคติต่อสิ่งใดให้นิยามเจตคติต่อสิ่งนั้นอย่างชัดเจน

2. การเลือกคำถามและรวบรวมข้อความคิดเห็น การเก็บรวบรวมข้อความคิดเห็นที่จะเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบออกมา ข้อความนั้นควรมีลักษณะ ดังนี้

2.1 คำถามทุกข้อต้องเป็นข้อความเกี่ยวกับเจตคติ ไม่ใช่เป็นการถามเรื่องราวของข้อเท็จจริง เพราะคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงนั้น ไม่สามารถบอกได้ว่าผู้ตอบมีเจตคติอย่างไร คือ จะไม่สามารถวัดความแตกต่างของเจตคติได้

2.2 คำถามทุกข้อต้องชัดเจน รัดกุม และตรงประเด็นที่ต้องการศึกษาการเขียนคำถาม ควรถามครั้งละหนึ่งประเด็นเท่านั้น เพราะถ้าเขียนคำถามครั้งละหลายประเด็น จะทำให้ผู้ตอบเกิดความสับสน เพราะผู้ตอบอาจจะเห็นด้วยกับคำถามเพียงประเด็นเดียว ส่วนประเด็นอื่นผู้ตอบอาจไม่เห็น เช่น

การศึกษาไทยทำให้คนมีความรู้และโลกทัศน์กว้างขึ้น ควรจะแยกเป็น :

1. การศึกษาไทยทำให้คนมีความรู้กว้างขึ้น
2. การศึกษาไทยทำให้คนมีโลกทัศน์กว้างขึ้น

2.3 ข้อคำถามนั้น ควรใช้คำและศัพท์ง่าย ๆ ที่ทุกคนอ่านและเข้าใจตรงกัน พยายามหลีกเลี่ยงคำที่มีความหมายหลายแง่มุม

2.4 ผลจากการตอบคำถาม ควรจะกระจายพอสมควร ตามแนวของเจตคติ คือ มีทั้งกลุ่มที่เห็นด้วยและกลุ่มที่ไม่เห็นด้วย

2.5 ในมาตรวัดชุดหนึ่ง ๆ ควรมีคำถามประเภทบวก หรือนิมาน (Favorable Statement) และประเภทลบ หรืออนิเสธ (Unfavorable Statement) อย่างละเท่า ๆ กัน เช่น

1. การศึกษาทำให้มีความรู้กว้างขึ้น (ทางบวก)
2. การศึกษาทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น (ทางบวก)
3. การศึกษาทำให้คนเห็นแก่ตัว (ทางลบ)
4. การศึกษาทำให้สิ้นเปลืองเงินทอง (ทางลบ)

2.6 ถ้าใช้คำถามประเภทเลือกตอบ (Multiple choice Statement) ตัวเลือกแต่ละตัวจะต้องสามารถแยกเจตคติได้ และไม่มีหลายตัวแปรในแต่ละคำตอบ เช่น

ท่านชอบเรียนวิชาภาษาจีนเพียงใด

1. ชอบมากกว่าวิชาอื่น ๆ ทุกวิชา
2. ชอบมากกว่าวิชาอื่น ๆ เล็กน้อย

3. ชอบเท่า ๆ กับวิชาอื่น

4. ชอบน้อยกว่าวิชาอื่น ๆ เล็กน้อย

5. ชอบน้อยกว่าวิชาอื่น ๆ

2.7 คำถามควรมีลักษณะที่สามารถจำแนกเจตคติของบุคคลในแง่ต่าง ๆ ได้ กล่าวคือ บุคคลที่มีเจตคติต่างกันควรมีแนวคำตอบปรากฏให้เห็นแตกต่างกัน ส่วนแนวคำถามใดที่บุคคล ทุก ๆ คนมีแนวโน้มที่จะตอบเหมือน ๆ กัน ซึ่งมีเจตคติต่างกันข้อนั้นควรตัดทิ้งไป

3. สร้างข้อความให้ครอบคลุมคุณลักษณะทั้ง 2 ทางคือทางบวกและทางลบ

4. การกำหนดตัวแปรของเจตคติ เมื่อได้ตั้งคำถามไว้เรียบร้อยแล้วนำคำถามเหล่านั้น มากำหนดค่าเจตคติว่าควรมีค่าตั้งแต่เท่าใด ถึงเท่าใด ซึ่งจะพิจารณาได้โดยยึดหลัก ดังนี้

4.1 ข้อคำถามทั้ง 2 ประเภทกำหนดค่าเป็น 5 ลักษณะดังนี้

ข้อคำถามประเภททางบวก

Favorable Statement

เห็นด้วยอย่างยิ่ง (Strongly agree)

เห็นด้วย (Agree)

ไม่แน่ใจ (Uncertain)

ไม่เห็นด้วย (Disagree)

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (Stringly disagree)

ข้อคำถามประเภททางลบ

Unfavorable Statement

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (Stringly disagree)

ไม่เห็นด้วย (Disagree)

ไม่แน่ใจ (Uncertain)

เห็นด้วย (Agree)

เห็นด้วยอย่างยิ่ง (Strongly agree)

4.2 การกำหนดน้ำหนัก คำถามประเภททางบวก กำหนดให้น้ำหนักสูงสุดที่ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” และน้ำหนักต่ำสุดที่ “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง”

5. การเลือกคำถาม คำถามทุกข้อที่สร้างขึ้นในตอนแรกนี้ จะนำไปใช้เป็นแบบสอบถาม เจตคติยังไม่ได้จะต้องนำคำถามเหล่านี้ไปทดลองดูก่อนว่า คำถามแต่ละข้อนั้นจะเชื่อถือได้หรือไม่ สามารถวัดเจตคติที่ต้องการจะวัดได้หรือไม่เพียงไรในการเลือกคำเพื่อคัดไว้เป็นแบบสอบถาม ต้องทำ ดังนี้

5.1 นำคำถามที่สร้างขึ้นมานี้ไปให้ผู้รู้เกี่ยวกับเรื่องนั้นอ่านดู เพื่อวิจารณ์ก่อนว่า ข้อคำถามเหล่านั้น ข้อไหนดีไม่ดีอย่างไร ถ้าไม่ดีควรจะปรับปรุงใหม่หรือตัดทิ้งไป หรือบางครั้ง คำถามเหล่านั้นอาจจะไม่ครอบคลุมเนื้อหาก็ได้ จะได้เพิ่มเติมคำถามลงไปอีกเพื่อให้ครอบคลุม ปัญหาขึ้นให้ได้มากที่สุด

5.2 นำคำถามที่ได้ไปทดลองกับกลุ่มบุคคล ซึ่งมีลักษณะเป็นกลุ่มตัวอย่าง ประมาณ 200 - 300 คน แล้วนำคำตอบเหล่านั้นมาวิเคราะห์ เพื่อเลือกเอาคำถามเฉพาะข้อที่ดีไปใช้ต่อไป โดยวิเคราะห์ข้อคำถาม (Item Analysis) ด้วยการทดลองคะแนนที่ได้ด้วย t-test ค่าอำนาจจำแนก ที่อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ คือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป หรือใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์รายข้อ (Item Total Correlation) ด้วยการทดสอบค่า r ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม

จากการศึกษาแบบวัดเจตคติตามวิธีของลิเคอร์ต์ดังกล่าว สรุปได้ว่า แบบวัดตามวิธีของ ลิเคอร์ต์ เป็นเจตคติที่มีลักษณะการกระจายเป็นแบบโค้งปกติ โดยนำข้อความที่สร้างขึ้นไปทดลอง ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง และกำหนดการให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์ความเบี่ยงเบนมาตรฐานให้คะแนน ช่วงความรู้สึกละ 5 คะแนน เป็น 5 ช่วงแบบต่อเนื่อง ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจหรือเฉย ๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้คะแนนเป็น 5 4 3 2 1 สำหรับข้อความทางบวก ส่วนข้อความทางลบในระดับความคิดเห็นเดียวกัน ให้คะแนนเป็น 1 2 3 4 5 ซึ่งได้ผลไม่ต่างกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

วอลลิง (Walling. 1977 : 6147) ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่อง ผลการเรียนรู้โดยใช้เกมเป็นสื่อ ในการจัดการเรียนการสอนทุกชั้นตอนกับการสอนวิธีอื่น ๆ เช่น การบรรยายอภิปราย การบรรยาย เดี่ยว และการบรรยายประกอบเกม กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ (Illinois) จำนวน 180 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษากลุ่มที่เรียนโดยใช้เกม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ

วอล์กเกอร์ (Walker. 1977 : 136 - 139; อ้างถึงใน ชฎา กาญจนพูน. 2534 : 16) ผู้วิจัยได้ ศึกษาเรื่อง ผลการใช้เกมสะกดคำที่มีผลสัมฤทธิ์ในการสะกดคำของนักเรียนเกรด 3 และเกรด 5 ผลการวิจัยพบว่า เกมสะกดคำที่ครูสร้างขึ้นและเกมสำเร็จรูปมีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสะกด ของนักเรียนเกรด 3 มากกว่าเกรด 5

ฟินลินสัน เรลโนลด์ (Finlinson Reynolds. 1997 : 7) ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่อง เกมทำให้เกิด ความร่วมมือเป็นการพัฒนาลักษณะนิสัยของเด็กในการเข้าสังคม กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กจำนวน 20 คน อายุประมาณ 4 ขวบ เพื่อเปรียบเทียบการเข้าสังคมที่เป็นบวกโดยใช้เกม ผลการวิจัยพบว่า หลังจาก การใช้เกมความร่วมมือแล้วการเข้าสังคมเป็นไปในทางบวกสูงขึ้น

ฮิลล์ (Hill. 1999 : Abstract) ได้วิจัยเรื่อง วิธีการสอนแบบโฟนิคส์ ความตระหนัก ในหน่วยเสียง และความสามารถในการสะกดคำของนักเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 50 คน จากเมืองในชนบทในทางตะวันออกเฉียงใต้ของอเมริกา ซึ่งกลุ่มเป้าหมายได้รับการสอนด้วยวิธีการ

สอนแบบโฟนิกส์ พบว่า นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโฟนิกส์ตลอดจนมีความตระหนักในเสียง และสามารถสะกดคำ ระบุสระ และพยัญชนะได้

งานวิจัยในประเทศ

ฉวีวรรณ ธรรมแสง (2560 : 78) ได้ทำการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคโฟนิกส์ ประกอบกับการใช้สื่อ Phonics Spider Map Posters เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเสียง คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนเทศบาลบ้านสามเหลี่ยม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 38 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการพัฒนา รูปแบบวิธีการสอนด้วยเทคนิคโฟนิกส์ ประกอบด้วยสื่อ Phonics Spider Map Posters เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเสียง คำศัพท์ ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.58/82.19 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (80/80) 2) ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน พบว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของ นักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคโฟนิกส์ ประกอบกับการใช้สื่อ Phonics Spider Map Posters เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเสียง คำศัพท์ภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39

อัยวัฒน์ ม่วงเสาร์ (2561 : 74 - 82) ได้วิจัยเรื่อง การใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบโฟนิกส์ ประกอบแบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาการอ่านออกเสียง พยัญชนะภาษาจีนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านออกเสียง พยัญชนะภาษาจีน ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบโฟนิกส์ ประกอบแบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนา การอ่านออกเสียง พยัญชนะภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาการอ่านออกเสียง พยัญชนะภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าก่อนได้รับการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สิทธูมาส อินนันชัย (2562 : 69 - 73) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการออก เสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยสื่อโฟนิกส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยแม่เลี่ยม ผ่านจออี้ โฟนิกส์แอปพลิเคชัน ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการสอนการออกเสียงคำศัพท์ ภาษาอังกฤษด้วยสื่อโฟนิกส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยแม่เลี่ยม ผ่านจออี้ โฟนิกส์แอปพลิเคชันมีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 80.17/80.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ที่ 80/80 2) นักเรียนที่เรียนการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยสื่อโฟนิกส์ผ่าน จออี้ โฟนิกส์แอปพลิเคชัน คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

ด้วยสื่อโฟนิคส์ผ่านจอขลิ โฟนิคส์ แอปพลิเคชัน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจเป็นไปในเชิงบวก และเห็นว่าจอขลิ โฟนิคส์แอปพลิเคชันสามารถช่วยพัฒนาการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

พิมพ์อารยา ต่วนธนัตร์ (2565 : 53 - 64) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ รายวิชาภาษาอังกฤษ (เพิ่มเติม) โดยวิธีการสอนแบบโฟนิคส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอขลิโฟนิคส์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา 1 - 3 โรงเรียนวัดประทุมราษฎร์ จังหวัดปทุมธานี จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 24 คน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของนักเรียนในภาพรวม นักเรียนมีความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 76.26 และเมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ ภายหลังการจัดการเรียนการสอนแบบโฟนิคส์ร่วมกับแอปพลิเคชันจอขลิโฟนิคส์ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งงานวิจัยต่างประเทศและงานวิจัยในประเทศ พบว่า การสอนแบบโฟนิคส์ มีช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการอ่านออกเสียงของผู้เรียนให้ดีขึ้น อีกทั้งยังส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ รวมถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยการสอนแบบโฟนิคส์ และการเรียนรู้ผ่านเกม มีส่วนช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ และเกิดความสนุกสนานในการเรียนรู้ทำให้ผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยเกม หลังเรียนด้วยเกมมีผลการเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี